

De Europæiske Fællesskabers Tidende

C 269

21. årgang

13. november 1978

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

Indhold

I *Meddelelser*

.....

II *Forberedende retsakter*

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag

— til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 804/68 om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter 1

— til Rådets forordning (EØF) om Milk Marketing Board i Nordirland 1

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om overgangsbestemmelser vedrørende Fællesskabets finansiering af støtten til forbruget af smør, som omhandlet i forordning (EØF) nr. 880/77 5

Udtalelse om Kommissionens forslag vedrørende prisfastsættelse for visse landbrugsprodukter samt dertil knyttede foranstaltninger 6

Udtalelse om forslag til Rådets afgørelse om at bemyndige Kommissionen til at optage lån til fremme af investeringerne i Fællesskabet 9

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv af 20. december 1968 om forpligtelse for EØF's medlemsstater til at opretholde minimumslagre af råolie og/eller mineralolieprodukter 11

Udtalelse om meddelelse til Rådet fra Kommissionen om en handlingsplan for Fællesskabet vedrørende radioaktive affaldsstoffer 12

Udtalelse om Kommissionens meddelelse til Rådet om Den hurtige formeringsreaktor som valgmulighed i fællesskabssammenhæng — begrundelse, resultater, problemer og fremtidsudsigter 15

Indhold (fortsat)

Udtalelse om Elementer i en fællesskabsstrategi vedrørende oparbejdning af bestrålet nukleart brændsel	18
Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende fælles bestemmelser for værktøjsmaskiner til bearbejdning af metal, træ, papir og visse andre materialer samt om motordrevne håndslibemaskiner	20
Udtalelse om forslag til Rådets syvende direktiv om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — fælles merværdiafgiftsordning for kunstgenstande, samlereobjekter, antikviteter og brugte genstande	21
Udtalelse om meddelelse til Rådet fra Kommissionen om forurening af havet ved transport af carbonhydrider (Amoco-Cadiz)	31
Udtalelse om forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af en samordnet aktion for Det europæiske økonomiske Fællesskab inden for Analyse af forurenende organiske mikrostoffer i vand	32
Udtalelse om forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af en samordnet aktion for Det europæiske økonomiske Fællesskab inden for forskning vedrørende luftforurenende stoffers fysisk-kemiske adfærd	34
Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 73/173 EØF af 4. juni 1973 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater (opløsningsmidler)	35
Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om bekæmpelse af illegal vandring og illegal beskæftigelse	38
Udtalelse om forslag	
— til Rådets forordning (EØF) om tilpasning af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, for at gøre det muligt at anvende bestemmelserne på selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer	
— til Rådets forordning (EØF) om tilpasning af bilagene til Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, for at gøre det muligt at anvende bestemmelserne på selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer	39
Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varmtvandsmålere	44
Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende almindelige konstruktionsforskrifter og visse beskyttelsesmåder for elektrisk materiel bestemt til anvendelse i eksplosionsfarlig atmosfære	45
Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om tiltrædelse af De forenede Nationers konvention om en kodeks for linjekonferencer	46
Udtalelse om oversigt over det arbejde, der skal udføres på det veterinære og zootekniske område og i forbindelse med beskyttelse af dyr; redegørelse for personalebehovet	48

(Fortsættes på omslagets tredje side)

Indhold (fortsat)

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 1192/69 om fælles regler for normaliseringen af jernbanevirksomhedernes regnskaber	49
Udtalelse om forslag til Rådets ottende direktiv om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — foranstaltninger til tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret inden for landets grænser	51
Udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Rådet om sanering af Fællesskabets skibsbygningssektor	53
Udtalelse om udkast til Rådets afgørelse om visse statshandelslandes optræden inden for linjefragtfarten	56
Udtalelse om deltidsarbejde og dets indvirkning på den nuværende situation på arbejdsmarkedet	56

II

(Forberedende retsakter)

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

Udtalelse om forslag

- til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 804/68 om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter
- til Rådets forordning (EØF) om Milk Marketing Board i Nordirland

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 13 af 17. januar 1978, side 5 og 6.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 12. januar 1978 i medfør af artikel 47 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 158. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 26. og 27. april 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 47 og 198,

under henvisning til anmodning af 16. januar 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om Udvalgets udtalelse,

under henvisning til »Forslag til Rådets forordning om almindelige bestemmelser for mælkeproducentorganisationer«,

under henvisning til beslutning truffet den 18. januar 1978 af Udvalgets formand om at pålægge Landbrugsafdelingen at udarbejde udtalelse,

under henvisning til den i artikel 46 og 47 i forretningsordenen fastsatte hasteprocedure,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Landbrugsafdelingen på mødet den 6. og 19. april 1978,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, hr. Wick,

under henvisning til forhandlingerne på den 158. plenarforsamling den 26. og 27. april 1978, mødet den 26. april 1978 —

med 63 stemmer for og 4 imod, mens 18 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

I. INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

1. Udvalget må beklage, at Kommissionen først har fremlagt sine forslag umiddelbart inden udløbet

af overgangsperioden, skønt det allerede under tiltrædelsesforhandlingerne lå klart, at det var nødvendigt at undersøge »Milk Marketing Boards« befojelsler for at afgøre, hvorvidt de var i overensstemmelse med gældende EF-ret.

2. For Kommissionen er det et vægtigt økonomisk argument, at forbruget af konsummælk i Det forenede Kongerige er meget stort, og at dette ligger på linje med EF's mælke- og mejeriproduktpolitik, der for tiden sigter mod at nedbringe de høje priser, der skyldes anvendelse af interventionssystemet, navnlig i forbindelse med smør og skummetmælkspulver, således at der dog samtidig sikres landbefolkningen en rimelig levestandard.

Men det er ikke overbevisende, når der refereres til konsummælk, mens alle andre ikke interventionberettigede mejeriprodukter lades ude af betragtning. Dette er muligvis i strid med målet for den gældende EF-markedsordning for mælk, der er udformet med henblik på at opnå størst muligt forbrug af mælk og mejeriprodukter. Det kræver en ligestilling af alle mejeriprodukter til menneskeligt forbrug inden for markedsordningen. Det fremgår statistisk, at der i medlemsstater med andre organisationsstrukturer også er et betydeligt forbrug af mælk og mejeriprodukter. Der er dog ingen tvivl om, at fordelingsystemet for konsummælk i Det forenede Kongerige yder et væsentlig bidrag til den store afsætning af konsummælk. Det skulle derfor være hensigtsmæssigt at opretholde dette distributionssystem.

3. Udvalget sætter spørgsmålstegn ved, hvorvidt mælkeproducentorganisationer i den foreslåede form vil bevirke en forbedring af indsamlingen og afsætningen af mælken i andre medlemsstater. Det må her først og fremmest befrygtes, at de strukturer, der er opstået på frivillig basis, i alvorlig grad vil blive truet.

4. Kommissionens forslag giver yderligere anledning til en lang række tungtvejende konkurrence-retlige spørgsmål. Producentorganisationerne, som indtager en monopolstilling og har mulighed for at foretage prisudligning, må underkastes bestemmelser, som skal forebygge konkurrencefordrejning og trusler mod den interne samhandel, men hvis disse bestemmelser ikke bliver respekteret i hele EF, kan det naturligvis bevirke, at de forskellige markeder søger at beskytte sig mod hinanden. Dette kan på længere sigt føre til opløsning af EF-markedet for mælk.

I denne sammenhæng skal der peges på, at tilsvarende bestemmelser i enkelte medlemsstater tidligere har måttet ophæves, fordi de var uforenelige med EF-retten. Udvalget understreger, at det lægger vægt på, at de foranstaltninger, som foreslås, bliver forenelige med traktaten.

5. På baggrund af den til dels høje grad af koncentration inden for forarbejdningsindustrien i Det forenede Kongerige vil det efter Udvalgets mening

være hensigtsmæssigt at bestræbe sig på at udforme bestemmelserne således, at producenterne sikres en rimelig markedsstilling. Disse bestemmelser bør finde anvendelse i hele Fællesskabet, når der foreligger ens vilkår.

6. Udvalget skal rejse spørgsmålet, om det ikke var mere hensigtsmæssigt i stedet for en generel EF-ordning at foreslå lovbestemmelser for tilpasning af »Milk Marketing Boards« til EF-retten. Det måtte i så fald tilstræbes at bibeholde de strukturer, som har vist sig rigtige, og samtidig fjerne de forrettigheder, som hæmmer den frie vareomsætning i Fællesskabet.

7. Udvalget beklager, at Kommissionen, som er opmærksom på de ovenfor påpegede vanskeligheder, har forelagt et så ufuldstændigt forslag. Det er i allerhøjeste grad i Fællesskabets interesse, at Kommissionen er opmærksom på, at det er en af dens hovedopgaver at fremlægge forslag, som på afbalanceret vis afspejler de berørte interesser, hvilket ikke kan siges at være tilfældet for det foreliggende forslags vedkommende.

II. FORSLAG TIL RÅDETS FORORDNING (EØF) OM ÆNDRING AF FORORDNING (EØF) NR. 804/68 OM DEN FÆLLES MARKEDSORDNING FOR MÆLK OG MEJERIPRODUKTER

1. Særlige bemærkninger

1.1. Til artikel 25, stk. 1

Udvalget konstaterer, at man ikke har defineret kriterierne for anerkendelse af producentorganisationer og ej heller har fastsat deres størrelsesorden. Udvalget gør derfor opmærksom på, at man ved anerkendelse af producentorganisationer sikrer sig, at konkurrencereglerne overholdes, især for så vidt angår de ekstraordinære rettigheder, der skal tillægges producentorganisationerne.

I lyset af dette må det anses for betænkeligt at fastlægge bestemte procentsatser for forbruget af konsummælk hhv. friske mejeriprodukter i forhold til produktionen og den dermed forbundne tildeling af enerettigheder. Udvalget gør endvidere opmærksom på, at der i flere medlemsstater afsættes en betydelig mængde friske holdbargjorte mælkeprodukter (med en holdbarhed på op til 6 måneder) uden for produktionsområdet og over landegrænserne. Forbrugere og de handlende forventer disse tilbudsformer i mejeriprodukthandelens sortiment og dermed også en valgmulighed inden for rammerne af den frie konkurrence. Således ville det ikke være forsvarligt at begrænse producentorganisationernes aktivitetsområde til frisk konsummælk og friske mejeriprodukter, således som det nævnes i Kommissionens forslag.

I forbindelse med artikel 25, stk. 1, bør nævnes den forslagene vedlagte skrivelse fra Kommissionen til den britiske regering. Kommissionen opfordrer i denne skrivelse til at overholde visse forpligtelser, og det nævnes, hvilke betingelser Kommissionen agter at stille, såfremt de britiske boards anmeldes som mælkeproducentorganisationer.

1.2. Til artikel 25, stk. 2

Det er Udvalget uklart, hvilke grunde der har været afgørende for at foreslå en procentsats på 80.

Det kan desuden ikke overses, at den foreslåede bestemmelse antager obligatorisk karakter for de resterende 20 %, hvilket strider mod princippet om fri erhvervsudøvelse. Også i forhold til formålet med forslaget og under hensyntagen til traktatens artikel 39 ff. betvivler Udvalget ligeledes, at man her i nødvendigt omfang overholder princippet om et rimeligt forhold mellem mål og midler.

Udvalget gør ligeledes opmærksom på, at der ingen relation er mellem det samlede antal producenter, der er nævnt, og den andel af mælkeproduktionen, disse repræsenterer. Det er således teoretisk muligt, at 80 % af producenterne ikke engang repræsenterer 50 % af mælkeproduktionen i det pågældende område.

1.3. Til artikel 25, stk. 3

Efter Udvalgets opfattelse må de foreslåede almindelige bestemmelser med producentorganisationer formuleres således, at den fælles mælkeordningsfunktion ikke forstyrres og navnlig således, at der ikke opstår konkurrencefordrejninger i samhandelen mellem medlemsstaterne.

III. FORSLAG TIL FORORDNING OM »MILK MARKETING BOARD« I NORDIRLAND

Udvalget tager i betragtning, at denne region for tiden befinder sig i en særlig politisk situation, der bevirker, at man ikke kan bedømme forslaget udelukkende ud fra økonomiske synspunkter. Udvalget kan derfor ikke tage stilling til den økonomiske begrundelse for forslaget, som står i modsætning til begrundelsen for den foreslåede artikel 25 til forordning nr. 804/68.

Udvalget er ikke enig med Kommissionen i, at man med dette forslag kun skal hindre forstyrrelser på det britiske mælkemarked. Ud fra synspunktet om et fælles enhedsmarked kan man i givet fald ligeledes frygte markedsforstyrrelser i republikken Irland eller i andre medlemsstater.

I betragtning af, at der i en meget lang årrække har eksisteret en gruppe kooperative mejerier i Nordirland, henstiller Udvalget, at der gennemføres en

upartisk undersøgelse, som kan danne grundlag for en vurdering af, hvilke fordele i videre forstand der kan opnås for den nordirske økonomi gennem en omstrukturering af Northern Ireland Milk Marketing Board og de kooperative mejerier.

IV. FORELØBIGT FORSLAG TIL FORORDNING OM ALMINDELIGE BESTEMMELSER FOR MÆLKE-PRODUCENTORGANISATIONER

I betragtning af den snævre sammenhæng mellem dette forslag og forslaget til ændring af forordning nr. 804/68, der blev behandlet i ovenstående kapitel II, finder Udvalget det nødvendigt at fremsætte følgende bemærkninger.

Artikel 1, stk. 1, litra a)

Udvalget bemærker med overraskelse forslaget om, at en producentorganisations område skal afgrænses efter nationalt område. Denne begrænsning ville kunne modvirke de integrationsfremskridt, der allerede er opnået på det økonomiske og regionale område på tværs af landegrænserne. Man burde derfor undersøge, om dette forslag er i overensstemmelse med EF-ret.

Artikel 1, stk. 1, litra c)

Udvalget bemærker med forbavelse Kommissionens erklæring om, at man til beregning af besætningens størrelse, som man foreslår at sætte til 150 malkekøer, udelukkende har anvendt data fra UK. Såfremt en begrænsning overhovedet er forsvarlig, bør de nødvendige beregninger såvel i dette som i andre tilfælde foretages på basis af samtlige EF-data.

Artikel 1, stk. 2, og artikel 2, stk. 5 i de almindelige bestemmelser

Denne bestemmelse bør ses i forbindelse med bemærkningerne til artikel 25 og artikel 2, stk. 5, i de almindelige bestemmelser. Uafhængigt af mulige negative indvirkninger på forhåndenværende strukturer i de andre EF-lande, betyder denne bestemmelse en diskriminering af producenterne i de øvrige medlemsstater.

Artikel 1, stk. 3, litra b)

Forslaget bør i nogle tekster lyde: »I henhold til artikel 25, stk. 1 i forordning (EØF) nr. 804/68.«

Artikel 3, stk. 1, litra b)

Under alle omstændigheder bør det understreges, at sådanne organisationers aktiviteter forbliver strengt

adskilte fra virksomhed med såvel forarbejdning som afsætning af mælk og mejeriprodukter, således at konkurrencesituationen for de virksomheder, der arbejder på rent markedsøkonomisk basis, ikke forringes. I forbindelse med bestemmelserne i artiklens stk. 2 ses det ligeledes, at oprettelsen af producentorganisationer markedsfunktionelt set betyder et ekstra mellemlid. Dette mellemlid kunne udgøre en ekstra omkostningsfaktor inden for engroshandelen, som producenterne og/eller forbrugerne vil komme til at finansiere.

Artikel 4, stk. 1

Udvalget bemærker, at eksistensen af boards på baggrund af de særlige omstændigheder, der gør sig gældende i England, har reduceret omkostningerne. Men Udvalget skal tillige pege på, at gennemførelse af Kommissionens forslag i de andre EF-lande, hvor

producenterne gerne vil have oprettet et apparat svarende til Milk Marketing Boards, ville medføre betydelige udgifter til administration for disse producenter, hvis udgangspunkt er forskelligt fra de vilkår, der foreligger i Det forenede Kongerige. Derudover er Udvalget stærkt i tvivl, om producentorganisationernes aktiviteter overhovedet kan kontrolleres. Disse regler viser endvidere klart, at en række yderligere bestemmelser er nødvendige for at opretholde handelen. Sådanne bestemmelser er ikke påkrævede inden for rammerne af den gældende markedsordning.

Udvalget bemærker, at formålet med litra c) er at skabe yderligere garanti for, at de nuværende markedsordninger for mælk ikke omgås; det påpeger imidlertid, at denne særforanstaltning kun har praktisk værdi, såfremt producenterne er klar over interventionsprisækvivalenter for forarbejdede mælkeprodukter.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. april 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

BILAG

til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse

Forkastede ændringsforslag

Følgende ændringsforslag forkastedes under forhandlingerne:

Side 4, pkt. 7

Punktet affattes således:

»Endelig påskønner Udvalget, selv om det må tage forbehold over for forslagene, at Kommissionen anerkender værdien af de britiske Milk Marketing Boards. Forslagene forekommer imidlertid ikke virkelig fuldstændige. Kun hvis de indeholdt tilstrækkelige garantier for, at konkurrenceforvridning undgås og rimelige handelsvilkår inden for Fællesskabet sikres, ville Kommissionens forslag tilgodese de berørte interesser på ligelig måde.«

Begrundelse

De britiske Milk Marketing Boards er et værdifuldt forbindelsesled i salgskæden mellem mælkeproducenterne og en stærkt koncentreret forarbejdnings- og distributionssektor, og de bidrager til, at per capita forbruget af mælk og mælkeprodukter i det hele taget er det næststørste blandt EF-landene. Det bør anses for vigtigt at opretholde og fremme forbruget i mælkesektoren, og derfor bør forslagene sikres, at Board's vigtigste funktioner fortsat varetages.

For at imødekomme producenter, forarbejdningsindustrien og salgsorganisationer i Fællesskabet uden for MMB-systemet, bør forslagene imidlertid sikres, at den eksisterende fælles markedsordning for mælkeprodukter ikke undergraves, og at betingelserne for ligelig konkurrence og handel fortsat er til stede.

Resultatet af afstemningen

16 stemmer for, 44 stemmer imod, 15 undlod at stemme.

Side 5, artikel 25, stk. 2

Andet afsnit affattes således:

»Det kan desuden ikke overses, at de foreslåede foranstaltninger ville tvinge de øvrige 20 % af producenterne til medlemskab. Selv om dette strider mod princippet om fri erhvervsudøvelse, skal afdelingen påpege, at såfremt forslagene bidrager til opfyldelsen af målsætningerne i traktatens art. 39 ff., vil princippet om et rimeligt forhold mellem mål og midler være overholdt.«

Begrundelse

Det omfang, i hvilket forslagene tilgodeser målsætningerne i art. 39 og er i overensstemmelse med art. 40, er afgørende for, om midlerne svarer til målet.

Resultatet af afstemningen

16 stemmer for, 37 stemmer imod, 19 undlod at stemme.

Nedenstående tekst fra afdelingens udtalelse erstattedes med et ændringsforslag, som vedtoges under forhandlingerne:

»4. Afdelingen undrer sig således over, hvorledes de nu foreslåede tilsvarende bestemmelser igen kan være forenelige med traktaten.«

Resultatet af afstemningen

Enstemmig.

Følgende tekst i afdelingens udtalelse blev ikke godkendt af forsamlingen:

»5. Forslagene kan således ikke anses for at være i overensstemmelse med målene for Fællesskabets politik; de opfylder ikke kravet om et rimeligt forhold mellem mål og midler, hverken når det drejer sig om at bevare fordelene ved bestående strukturer, eller når behovet for tilpasning til EF-reglerne skal tilfredsstilles.«

Resultatet af afstemningen

29 stemmer for, 24 stemmer imod, 24 undlod at stemme.

—————

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om overgangsbestemmelser vedrørende Fællesskabets finansiering af støtten til forbruget af smør, som omhandlet i forordning (EØF) nr. 880/77

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er endnu ikke offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 6. marts 1978 i medfør af artikel 47 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 158. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 26. og 27. april 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 47 og 198,

under henvisning til anmodning af 9. marts 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om udtalelse, under henvisning til Udvalgets formands beslutning af 15. marts 1978 om at pålægge Landbrugsafdelingen efter hasteproceduren i henhold til forretningsordenens artikel 46 og 47 at udarbejde udtalelse om forslaget,

under henvisning til ordføreren, hr. Schnieders mundtligt forelagte beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Landbrugsafdelingen på mødet den 6. april 1978,

under henvisning til forhandlingerne på den 158. plenarforsamling den 26. og 27. april 1978, mødet den 26. april 1978 —

uden stemmer imod, idet dog 2 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

Det økonomiske og sociale Udvalg kan tilslutte sig Kommissionens forslag, for så vidt som det er et første skridt henimod fjernelsen af forskelsbehandlingen ved støtten til forbruget af smør. Det økonomiske og sociale Udvalg har gentagne gange, senest i sin udtalelse om landbrugspriserne, taget afstand fra denne i nationaliteten begrundede forskelsbehandling.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. april 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om Kommissionens forslag vedrørende prisfastsættelse for visse landbrugsprodukter samt dertil knyttede foranstaltninger

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er endnu ikke offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 6. marts 1978 i medfør af artikel 47 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 158. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 26. og 27. april 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 47 og 198,

under henvisning til anmodning af 9. marts 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets formand den 15. marts 1978 om at pålægge Landbrugsafdelingen efter hasteproceduren i henhold til forretningsordenens artikel 46 og 47 at udarbejde udtalelse om forslaget,

under henvisning til Udvalgets forskellige tidligere udtalelser om dette spørgsmål og navnlig udtalelsen af 1. marts 1978 ⁽¹⁾,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, hr. Schnieders,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Landbrugsafdelingen på mødet den 6. april 1978,

under henvisning til forhandlingerne på den 158. plenarforsamling den 26. og 27. april 1978, mødet den 26. april 1978 —

med 37 stemmer for og 25 imod, mens 12 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

A. GENERELLE BEMÆRKNINGER

1. Udvalget kritiserer, at Kommissionen på et så sent tidspunkt udover de allerede foreliggende forslag i del I og del II for produktionsåret 1978/1979 fremsætter yderligere forslag, som indeholder til dels væsentlige ændringer af markedsordningerne og giver anledning til en helt anden vurdering af de samlede forslag.

2. Udvalget fastslår endnu engang, at producenterne kun har mulighed for at indrette deres produktion efter de ønskede produktionsmålsætninger, hvis de i god tid før klargøringen af markerne og produktionsåret påbegyndes, har kendskab til Ministerrådets beslutninger m.h.t. markeds- og prispolitikken. Da Kommissionen først i begyndelsen af december tilstillede Rådet sine første forslag, har den allerede derved vanskeliggjort, at der i god tid kunne træffes beslutninger.

3. Det er Udvalgets opfattelse, at Kommissionen går ud fra, at de foreslåede interventionsforanstaltninger for visse produkter (oksekød og mælk) gør det muligt at opnå så stor en markedsstøtte, at produktindkomsterne ikke bringes i fare.

⁽¹⁾ EFT nr. C 50 af 28. 2. 1978, s. 1.

Dette betvivler Udvalget, da det mener, at disse forslag må anses for at medføre en betydelig svækkelse af EF's nugældende markedsstøtteordning.

De aktuelle tendenser, hvor forskellen mellem markedspris og orienteringspris — som varierer for de enkelte produkter — bevirker en forringelse af producentindkomsterne, vil kun kunne blive yderligere forstærket.

4. Kommissionen foreslår for første gang, at midler hidrørende fra medansvarsafgifterne delvis anvendes til finansiering af de allerede gældende ordninger. Kommissionen har igen og igen understreget, at disse medansvarsafgifter skulle benyttes til finansiering af supplerende foranstaltninger med henblik på en udvidelse af markederne for mælk og mejeriprodukter, som landbrugsproducenterne skulle være med til at træffe beslutning om.

B. SÆRLIGE FORANSTALTNINGER

1. Præmier for ikke-markedsføring af mælk og for omstilling af malkekvægsbesætninger

Udvalget ser med tilfredshed på, at Kommissionen har overtaget Det økonomiske og sociale Udvalgs forslag og har besluttet at videreføre og forbedre premieordningen for ikke-markedsføring og for omstilling. Dog må en længere tidsfrist være nødvendig, hvis ordningen skal finde øget anvendelse. Udvalget gør opmærksom på, at det påhviler Kommissionen at sørge for en afvejet anvendelse og fjernelse af nationale hindringer med hensyn til tildelingen af præmier.

2. Det er Udvalgets opfattelse, at Kommissionen med sine supplerende forslag vedrørende mælk og oksekød påtænker væsentlige ændringer af markedsordningerne, hvilket kræver indgående drøftelser og undersøgelser og derfor ikke kan få virkning for produktionsåret 1978/1979.

2.1. Mælk

Udvalget frygter, at den påtænkte midlertidige suspension af interventionerne for skummetmælkspulver vil skade producenterne indkomster trods de alternative foranstaltninger, hvorom der er truffet beslutning. Det må endvidere befrygtes, at suspensionen før og efter suspensionsperioden vil medføre interventionsforanstaltninger, som bør undgås. Desuden er vinterperioden ikke et egnet grundlag for en nøjere vurdering af virkningerne af ophævelsen af interventionssystemet for mælkepulver på udviklingen i landbrugets indtægter.

2.2. Oksekød

Udvalget opfordrer Kommissionen til nøje at påse, at producentpriserne ikke påvirkes negativt som følge af den ændrede interventionsordning. Udvalget går

ud fra, at det er Kommissionens tanke, at forvaltningskomitéen skal afgøre, om intervention udløses eller suspenderes, ligesom det er den, der fastsætter afledningskoefficienterne for de forskellige kødtyper. Udvalget frygter, at der hermed stilles for store krav til forvaltningskomitéen, også fordi de regionale markedsoplysninger, som ifølge det nye forslag skal være interventionsbestemmende, i mange tilfælde ikke er tilstrækkeligt udtømmende.

3. Stivelse

Udvalget ser med tilfredshed Kommissionens bestræbelser for at forbedre situationen inden for kartoffel-

stivelsessektoren. Det bemærker endvidere, at Udvalgets konklusioner med hensyn til forhøjelsen af landbrugspriserne i almindelighed ligeledes gælder fastsættelsen af minimumsprisen for industrikartofler. Udvalget konstaterer imidlertid, at Kommissionens forslag udgør en nyskabelse, specielt hvad angår ligevægten mellem kartoffel- og kornstivelse. Udvalget beklager i den forbindelse, at Kommissionen ikke i højere grad har taget hensyn til bemærkningerne i Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse af 1. marts 1978 om »Rapport om stivelsesprodukter i Fællesskabet og produktionsrestitutioner for stivelse« (dok. CES 276/78). Man anmoder Kommissionen om igen at behandle spørgsmålet på grundlag af bemærkningerne herom i den nævnte udtalelse fra Udvalget.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. april 1978.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI*

BILAG

til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse

Forkastede ændringsforslag

Følgende ændringsforslag forkastedes under forhandlingerne:

Side 2, pkt. 3 i afdelingens udtalelse

Punktet slettes og erstattes med følgende:

»3. Udvalget hilser dog Kommissionens initiativ velkommen, for så vidt som hensigten er at nedbringe de store produktionsoverskud inden for visse sektorer.

4. Udvalget er imidlertid alvorligt bekymret med hensyn til disse spørgsmål. For det første er Udvalget i modsætning til Kommissionen ikke fuldt ud overbevist om, at der ikke vil ske en forringelse af landbrugsindkomsterne. For det andet vil en svækkelse af den nugældende generelle markedsstøttestruktur ganske indlysende rumme visse farer. Sådanne foranstaltninger bør kun have midlertidig karakter, og må senere afløses af andre effektive foranstaltninger, som kan afbøde faren for forstyrrende og kostbare overskud.« (Det nuværende pkt. 4 bliver et nyt pkt. 5).

Begrundelse

Man må naturligvis hilse velkommen, at det forsøges at få nedbragt de uhåndterlige overskud, selv om man er usikker med hensyn til de specielle metoder, der bringes i anvendelse.

Resultatet af afstemningen

29 stemte for, 36 stemte imod, 6 undlod at stemme.

Side 3, pkt. 2.1. i afdelingens udtalelse

Til dette punkt tilføjes:

»Udvalget godkender målsætningen med hensyn til en begrænsning af interventionens omfang og udgifter, men henstiller indtrængende, at Kommissionen med de midler, den har til rådighed, overvejer andre fremgangsmåder og helst iværksætter disse over en et-årig periode, så man undgår faren for spekulation og markedsforstyrrelser.«

Begrundelse

Se ovenstående begrundelse. Det er her midlerne og ikke målsætningerne, det drejer sig om.

Resultatet af afstemningen

29 stemte for, 37 stemte imod, 9 undlod at stemme.

Udtalelse om forslag til Rådets afgørelse om at bemyndige Kommissionen til at optage lån til fremme af investeringerne i Fællesskabet

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 37 af 14. februar 1978, side 7.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 8. februar 1978 i medfør af artikel 235 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 158. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 26. og 27. april 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 235 og 198,

under henvisning til anmodning af 8. februar 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af formanden for Det økonomiske og sociale Udvalg den 7. februar 1978 om, i forventning om at få ovennævnte spørgsmål forelagt til udtalelse, at pålægge Afdelingen for økonomiske og finansielle anliggender at udarbejde den pågældende udtalelse,

under henvisning til mundtlig beretning fra ordføreren, hr. Rouzier, og udtalelsen vedtaget af afdelingen på mødet den 4. april 1978,

under henvisning til forhandlingerne på den 158. plenarforsamling den 26. og 27. april 1978, mødet den 27. april —

med 40 stemmer mod 0, mens 9 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1.1. Udvalget bifalder kommissionsforslagets idégrundlag. Generelt godkender det forslaget, som

tager sigte på at stimulere en inflationsfri vækst og at reducere arbejdsløsheden. Dog har det en række forbehold over for nogle punkter, som kunne modvirke opfyldelsen af disse målsætninger.

1.2. Det er Udvalgets opfattelse, at det foreslåede nye finansieringsinstrument skulle kunne indgå i det mere omfattende hele af EF-aktionen, som skal puste nyt liv i bestræbelserne henimod Den økonomiske og monetære Union, og som er beslægtet med de foranstaltninger, som er foreslået i Fællesskabets 4. program for økonomisk politik på mellemlang sigt.

1.3. Udvalget skal pege på, at forslaget formål ligger på linje med Den europæiske Investeringsbanks og andre nationale og internationale låneinstitutters. Det foreslåede nye finansieringsinstrument skal betragtes som en supplerende lånefacilitet, som ikke konkurrerer med nogen anden organisation eller myndighed. Målsætningerne for dette forslag bør defineres klarere.

1.4. Udvalget håber, at man med dette instrument hurtigt vil kunne fremme beskæftigelsesbefordrende strukturprojekter i EF.

1.5. Udvalget så gerne, at de kriterier, Kommissionen skal lægge til grund ved udvælgelsen af låneprojekter, gennemarbejdes mere detaljeret og afstemmes efter disse formål. Udvalget kræver, at der ind sættes en bestemmelse om, at det regelmæssigt høres om disse vigtige spørgsmål (formål og udvælgelseskriterier).

ALMINDELIGE BEMÆRKNINGER

2. Et værktøj, som skal fremme investeringerne og bidrage til at opfylde Fællesskabets hovedmålsætninger

2.1. Siden starten på konjunkturtilbageslaget i 1974, delvis fremkaldt af de stigende oliepriser og senere stigningerne i andre råvarepriser, er nødvendigheden af strukturomlægninger i visse sektorer blevet tydeligere. Tilpasningen til nye energikilder, ophjælpingen af regioner i tilbagegang og industriens udvikling af nye teknologier kræver store mængder kapital. Et finansieringsinstrument, der både kan stimulere økonomien på kort sigt og fremhjælpe længerefristede strukturændringer, har ofte været bragt på bane.

2.2. Efter Udvalgets opfattelse udfylder det nye finansieringsinstrument denne rolle — sideløbende med og som supplement til nationale lån, EIB-lån, bidrag fra EF's Regionalfond, EUGFL m.v.

3. Institutionelle aspekter

3.1. Udvalget erkender, at Kommissionen har et godt navn, når det drejer sig om lånoptagning, og at den har tidligere erfaringer med at rejse kapital, som gendulånes til medlemsstaterne med betalingsbalanceproblemer.

3.2. Det anerkender også, at der trækkes på den bankespertise og -erfaring, som man i mange år har ligget inde med i Den europæiske Investeringsbank, og at der etableres et snævert samarbejde mellem Kommissionen og Banken om behandlingen af de foreslåede fællesskabslån, således som det da også har været tilfældet i de forløbne år.

3.3. Da Fællesskabet gerne skulle kunne gøre smidig og effektiv anvendelse af denne lånefacilitet, må den endelige afgørelse vedrørende lånene efter Udvalgets opfattelse træffes gennem et snævrere samarbejde mellem Investeringsbanken og Kommissionen. Efter Udvalgets mening bør samarbejdsaftalen mellem Kommissionen og Banken udformes således, at Kommissionen, i tilfælde hvor Banken forkaster et projekt, som førstnævnte har fundet låneberettiget, træffer den endelige beslutning om ydelse af lånet.

4. Konkrete forslag

Side 1

Anden og tredje linje i anden »betragtning« affattes således:

»... må der til fremme af opsvinget i den økonomiske aktivitet, til bevarelse og/eller skabelse af beskæftigelsesmuligheder og til støtte for den fælles politik...«

Side 2

Den sidste »betragtning« affattes således:

»Den europæiske Investeringsbank har erklæret sig rede til i samarbejde med Kommissionen at bidrage til gennemførelsen af nærværende afgørelse.«

Side 2 — artikel 1

Ved henvisningen til den »regionale betydning« i forbindelse med Fællesskabets prioriterede mål, ind-

føres der en yderligere betingelse, som kan gøre opfyldelsen af disse målsætninger vanskeligere. Udvalget ønsker, at denne henvisning slettes. Udtrykket »andre sektorer« er for upræcist og må fastlægges nøjere, førend det kan accepteres af Udvalget.

Side 2 — artikel 2

Der tilføjes et nyt andet led efter »hvorledes projekterne prioriteres«:

»Udvalget høres regelmæssigt om fastlæggelsen af de generelle mål og de regler, der skal gælde ved udvælgelsen af låneberettigede projekter.«

Side 2 — artikel 3

Efter Udvalgets mening befordrer man hurtigst långivningen og låntagningen, hvis man indfører den europæiske regningsenhed.

Side 3 — artikel 4, første linje

De første syv ord i den engelsksprogede version må ændres og gøres klarere.

Side 3 — artikel 5

Den bemyndigelse til at yde lån, som Kommissionen giver EIB, kan således som den ganske kort er beskrevet i denne artikel, og således som den er udførligere behandlet i udkastet til samarbejdsaftalen, risikere at lede det foreslåede nye finansieringsinstrument bort fra sit formål, eftersom der kan opstå problemer, såfremt projekter, der er udvalgt som låneberettigede, findes ikke-levedygtige af Banken. Udvalget påpeger i fortsættelse af bemærkningerne under pkt. 3.3. nødvendigheden af det tættest mulige samarbejde mellem Banken og Kommissionen i forbindelse med tildeling og forvaltning af lån; under alle omstændigheder må Kommissionen have det sidste ord m.h.t., om et givet lån skal ydes eller ej. Udvalget anmoder derfor om en fuldstændig omredigering af artikel 5.

Side 3 — artikel 6

Første linje bør affattes således:

» . . . Rådet, Parlamentet og Det økonomiske og sociale Udvalg«

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. april 1978.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI*

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv af 20. december 1968 om forpligtelse for EØF's medlemsstater til at opretholde minimumslagre af råolie og/eller mineralolieprodukter

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 15 af 19. januar 1978, side 3.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 16. januar 1978 i medfør af artikel 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 158. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 26. og 27. april 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, artikel 198,

under henvisning til Rådets anmodning af 23. januar 1978 om Udvalgets udtalelse,

under henvisning til Udvalgets præsidiiums beslutning af 31. januar 1978 om at pålægge Afdelingen for energi og nukleare anliggender at udarbejde udtalelse og beretning om forslaget,

under henvisning til udtalelsen vedtaget af afdelingen på det 39. møde, afholdt den 7. april 1978,

under henvisning til den af ordføreren, hr. Bornard, forelagte beretning, og

under henvisning til forhandlingerne på den 158. plenarforsamling den 26. og 17. april 1978, mødet den 27. april 1978 —

med 43 stemmer for og 3 imod, mens 16 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Ændring af grundlaget for fritagelse

1.1. Udvalget noterer sig, at olieproducerende medlemsstater efter den nugældende ordning kan fritages for op til 15 % af oplagringsforpligtelsen til forbru-

get af derivater af indenlandsk råolie. Udvalget erklærer, at denne regel kun giver visse medlemsstater en tilskyndelse til at forbruge olie med oprindelse inden for Fællesskabet, eftersom fritagelsen kun gælder de olieproducerende medlemsstater. Det må efter Udvalgets opfattelse være i Fællesskabets interesse at lade dette incitament gælde i alle medlemsstater. Udvalget godkender derfor forslaget om, at alle medlemsstater kan fritages i forhold til deres forbrug af derivater af råolie udvundet inden for Fællesskabet.

2. Forhøjelse af fritagelsen fra 15 til 40 procent

2.1. Det er Udvalgets opfattelse, at råolieproduktionen og en råoliereserve i medlemsstater i sig selv bidrager til forsynings sikkerheden inden for Fællesskabet, men at oplagringsforpligtelserne yder en vigtig, basal garanti. Forøgede produktionsmuligheder kan således danne grundlag for en vis lempelse i oplagringsforpligtelserne, ikke mindst fordi dette formentlig indebærer besparelser. Denne lempelse må imidlertid opfylde den forpligtelse, der ligger i det princip, Kommissionen selv opstiller, nemlig at »forsyningerne med råolie... bør opretholdes mellem medlemsstaterne i tilfælde af forsyningsvanskeligheder...«, og Udvalget anmoder om, at medlemsstaterne formelt forpligter sig til at følge dette princip, og at denne forpligtelse eventuelt udvides på internationalt plan. Med dette forhold godkender Udvalget forslaget om at forhøje fritagelsen fra 15 % til en højere sats. Om denne sats skal være 40 %, kan Udvalget ikke udtale sig om af mangel på klare kriterier for den nærmere fastsættelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. april 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om meddelelse til Rådet fra Kommissionen om en handlingsplan for Fællesskabet vedrørende radioaktive affaldsstoffer

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 249 af 18. oktober 1977, side 8.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 22. august 1977 i medfør af artikel 170 i traktaten om oprettelse af Det europæiske Atomenergifællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 158. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 26. og 27. april 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske Atomenergifællesskab, artikel 170,

under henvisning til brev af 29. august 1977, hvori Rådet for De europæiske Fællesskaber anmodede Det økonomiske og sociale Udvalg om udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af dets præsidium den 27. september 1977 om at pålægge Afdelingen for energi og nukleare anliggender at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til denne afdelings udtalelse, der blev vedtaget på det 38. møde den 10. marts 1978,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, hr. Schlitt, og

under henvisning til debatten på den 158. plenarforsamling den 26. og 27. april 1978 — mødet den 27. april 1978.

ud fra følgende betragtninger:

Afdelingen er tillige anmodet om udtalelse om meddelelsen om »Elementer i en fællesskabsstrategi vedrørende oparbejdning af bestrålet nukleært brændsel«⁽¹⁾ og Kommissionens meddelelse til Rådet om »Den hurtige formeringsreaktor som valgmulighed i fællesskabssammenhæng — begrundelse, resultater, problemer og fremtidsudsigter«;

de tre dokumenter omhandler spørgsmål, som hænger nøje sammen, og som berører centrale punkter i debatten om kerneenergiens udvikling i EF;

EF bør snarest træffe afgørelse om rækkevidden af alternativer i forholdet kerneenergi/andre energikilder;

EF bør topprioritere og videreføre igangværende forsknings- og forsøgsprojekter vedrørende samtlige teknologiske og nukleare sikkerhedsaspekter samt rationel energiudnyttelse og intensivering af programmerne for alternative energikilder;

man påpeger nødvendigheden af at indføre en fællesskabskodeks for nuklear sikkerhed, hvori »sikkerheden får absolut prioritet over for eventuelle økonomiske, erhvervsmæssige eller politiske hensyn«; »de nye teknikker må være gennemarbejdet, så risikoen begrænses til et minimum —

med 74 stemmer mod 7, og idet 2 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Almindelige bemærkninger

1.1. Udvalget er enig med Kommissionen i, at en tilfredsstillende løsning på problemerne omkring radioaktive affaldsstoffer er blevet af afgørende betydning for den videre udbygning af kerneenergien i de fleste medlemsstater. I nogle medlemsstater er det for tiden sågar en betingelse for at opnå tilladelse til yderligere kernekraftværker, at der fremlægges overbevisende dokumentation om projekter for sikker bortskaffelse af højaktivt affald. Kommissionen betragter med rette behandling og endelig oplagring af radioaktive affaldsstoffer som et EF-problem, der bedst kan løses på EF-plan, og ikke som et nationalt problem; Udvalget mener ligeledes, at problemet snarest bør løses på fællesskabsplan.

1.2. EF-institutionerne, bl.a. Det økonomiske og sociale Udvalg har gentagne gange peget på problemerne omkring bortskaffelse af radioaktive affaldsstoffer og på nødvendigheden af mere gennemgribende EF-initiativer på dette område. Udvalget anser den foreslåede handlingsplan for en yderligere og mere omfattende foranstaltning til udformning og afprøvning af optimale metoder, til bortskaffelse af radioaktive affaldsstoffer.

1.3. Udvalget finder det vigtigt at påpege, at det radioaktive affaldsproblem bør løses uden hensyntagen til kerneenergiens videre udnyttelse, da de hidtidige kerneprogrammer, herunder anvendelse i forsvarsøjemed og i forsvarsplaner, allerede har givet anledning til radioaktivt affald; det er derfor nødvendigt, at man sikkert og risikoløst bortskaffer såvel dette affald som alt affald fremover.

1.4. Udvalget udtrykker tilfredshed med, at Kommissionen for første gang behandler den radioaktive affaldsproblematik i en større sammenhæng, hvor man foruden at komme ind på tekniske problemer også behandler administrative, finansielle og politiske spørgsmål; det er ligeledes tilfreds med, at Kommissionen agter at fremlægge løsningsforslag på disse områder.

1.5. Udvalget giver sin uforbeholdne tilslutning til, at man koncentrerer sig om behandling af højaktivt affald. Det noterer sig samtidig med tilfredshed, at EF's F + U-projekter på dette område ikke blot omfatter højaktivt affald, men tillige lav- og mellemaktivt affald, samt at to tredjedele af bevillingerne fremover vil blive anvendt til højaktivt affald og en tredjedel til lav- og mellemaktivt affald.

⁽¹⁾ EFT nr. C 199 af 20. 8. 1977, s. 2.

1.6. Udvalget havde imidlertid gerne set, at Kommissionen i sit dokument allerede nu havde givet en oversigt over situationen og perspektiverne for arbejdet med løsningen af affaldsproblemet.

1.7. Udvalget forstår imidlertid, at Kommissionen først ønsker at udtale sig konkret om affaldsproblemet og løsningen heraf, når den har fået tilstrækkeligt indblik i medlemslandenes forskningsarbejde og flere oplysninger fra det planlagte ekspertudvalg. Kun gennem mere detaljerede meddelelser fra medlemsstaterne og via egen supplerende forskningsindsats kan Kommissionen efter Udvalgets opfattelse på kompetent vis tage stilling til spørgsmålet om affaldsbortskaffelse og forelægge egnede foranstaltninger til løsning af affaldsproblemet på længere sigt. For at nå dette mål finder Udvalget imidlertid, at medlemsstaterne og dermed det planlagte ekspertudvalg bør forpligtes til på Kommissionens anmodning at meddele alle relevante og disponible oplysninger, så Kommissionen får mulighed for selv at vurdere hele problematikken omkring radioaktive affaldsstoffer i EF.

1.8. Udvalget mener endvidere, at medlemsstaterne bør informere Kommissionen om samtlige projekter og forskningsarbejder, så Kommissionen får mulighed for inden for rammerne af den offentlige debat, den selv har til hensigt at deltage i, klart at udtale sig om sikker og risikofri fjernelse af radioaktive affaldsstoffer. Udvalget anser det for særdeles ønskeligt, om Kommissionen deltager i den offentlige debat om radioaktive affaldsstoffer, navnlig fordi Kommissionens kommentarer, som er baseret på de ni medlemsstaters viden og erfaringer, vil have større vægt. Udvalget anser Kommissionens initiativ til den nyligt foranstaltede atomhøring for et vigtigt skridt i denne retning.

1.9. Udvalget tilslutter sig ligeledes Kommissionens forslag om at udvide aktionsplanen, således at den omfatter perioden 1978—1990. Efter Udvalgets opfattelse lader de organisatoriske, tekniske og politiske problemer sig kun løse inden for rammerne af et program på længere sigt, og på grundlag af de nuværende forhold forekommer 1990 at være et velvalgt tidspunkt.

1.10. Udvalget går ud fra, at detailforslaget til handlingsplanen endnu inden udgangen af dette år kan forelægges Rådet. Efter Udvalgets opfattelse havde det været en hjælp, dersom Kommissionen allerede nu og ikke først i løbet af aktionsplanen havde opstillet en generel liste over de teknikker, der kan udvikles til forvaltning og behandling af radioaktive affaldsstoffer, samt en generel liste over be-

handlingsmetoderne for de forskellige grupper radioaktive affaldsstoffer og en status over de løsninger til deponering, der kan komme i betragtning.

1.11. På grundlag af de foreliggende oplysninger fra sagkyndige mener Udvalget, at den allerede opnåede grad af sikkerhed ved metoderne til fastgørelse af affald svarer til de gængse industrinormer, men at de særlige risici, som knytter sig til radioaktivitet, gør det nødvendigt at videreføre bestræbelserne på senest i 1990 og måske endda inden at øge sikkerheden i de processer, som i industrien benyttes til at bringe højaktivt affald på fast form. Tidsplanerne kunne muligvis forkortes, dersom det lykkes Kommissionen at koordinere forskningen i de enkelte medlemsstater, i hvert fald på nogle områder. Udover det ønskelige i et samarbejde og nødvendigheden af en samordnet aktion fra Kommissionens side vil det endvidere være hensigtsmæssigt og gunstigt, at der i medlemsstaterne foretages parallelle bestræbelser med hensyn til udvikling og afprøvning af egnede metoder til fastgørelse af affaldet i betragtning af de stadig mere presserende krav om, at det bevises, at gennemprøvede og funktionsdygtige metoder kan tages i anvendelse. Alt F + U-arbejde bør derfor primært koncentreres om metoder, hvorved man kan nå optimal gennemprøvet fastgørelse af affaldet. Udvalget mener naturligvis, at arbejdet med at finde og klargøre egnede slutdeponeringssteder bør fortsættes intenst. Men fastgørelse af højaktivt affald synes dog at være det første logiske skridt på vejen mod den endelige bortskaffelse af radioaktivt affald.

1.12. Udvalget påpeger i denne sammenhæng, at oplagring i beskyttede og overvågede lagerrum af højaktivt fast affald, der kan hentes op igen, kun er en midlertidig løsning. Målet må fortsat være, at det radioaktive affald bringes ned i de geologiske formationer, som frembyder sikkerhed, så at det for steds kan oplagres uden overvågning uden for biosfæren uden at skulle hentes op igen.

1.13. Udvalget er enig om, at det generelt bør være således, at alle udgifter til affaldsbortskaffelse betales efter princippet »forureneren betaler«, altså af kraftværkerne og dermed i sidste ende af strømforbrugerne. Dette gælder principielt også udgifterne til slutdeponering, som er affaldsbortskaffelsens sidste fase. På grundlag af alt, hvad der er blevet offentliggjort og oplyst herom inden for energiøkonomi, mener Udvalget ikke, at udgifterne til bortskaffelse af affald vil medføre en væsentlig fordyrelse af den nukleare strømproduktion. Imidlertid vil det først være muligt at foretage en endelig vurdering af udgifterne hertil, når der er fundet en optimal løsning på de enkelte metoder til bortskaffelse af affald.

1.14 Uanset fordelingen af de med affaldsbortskaffelsen forbundne omkostninger bør ansvaret og beføjelsen over slutdeponering eller midlertidig deponering over en længere periode efter Udvalgets mening bero hos staten eller de offentlige myndigheder. Den i begyndelsen hypotetiske risiko ved oplagring over længere tidsrum kan private virksomheder eller organisationer ifølge sagens natur ikke påtage sig.

1.15. Herudover konstaterer Udvalget med glæde, at Kommissionen har fremført spørgsmålet om et fællesskabsnet for lagerdepoter for radioaktivt affald. Udvalget mener, at det er hensigtsmæssigt, at det radioaktive affald helst bortskaffes eller slut- eller

midlertidigt deponeres der, hvor det opstår. Udvalget støtter derfor Kommissionen, når denne erklærer at have til hensigt i tilknytning til den foreslåede handlingsplan at udvælge nogle få velegnede pladser til midlertidig eller endelig deponering af radioaktivt affald, såvidt muligt i tilknytning til oparbejdningsanlæg.

1.16. Udvalget støtter forslaget om, at der for hele handlingsplanens varighed nedsættes et rådgivende udvalg af højstående eksperter, som skal bistå Kommissionen med gennemførelsen af denne EF-plan for radioaktive affaldsstoffer. Udvalget ser imidlertid gerne, at medlemsstaterne tillige forpligtes til at meddele Kommissionen al deres viden om radioaktive affaldsstoffer.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. april 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

BILAG

til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse

Følgende tekst fra den udtalelse fra Udvalgets afdeling for energi og nukleare anliggender, der dannede grundlag for forhandlingerne, blev erstattet med et ændringsforslag, som blev vedtaget med 34 stemmer mod 14, mens 22 undlod at stemme:

»Pkt. 1.11.

På grund af forskellene i udvikling og afprøvning af de nuværende metoder og de forskellige oplysninger fra eksperterne, mener afdelingen, at de ovennævnte målsætninger ved en stramning og intensivering af arbejdet kan opfyldes senest i 1980. Tidsplanerne kunne muligvis forkortes, dersom det lykkes Kommissionen at koordinere forskningen i de enkelte medlemsstater, i hvert fald på nogle områder.«

Udtalelse om Kommissionens meddelelse til Rådet om Den hurtige formeringsreaktor som valgmulighed i fællesskabssammenhæng — begrundelse, resultater, problemer og fremtidsudsigter

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er endnu ikke offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 22. august 1977 i medfør af artikel 170 i traktaten om oprettelse af Det europæiske Atomenergifællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 158. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 26. og 27. april 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske Atomenergifællesskab, artikel 170,

under henvisning til anmodning af 26. august 1977 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 27. september 1977 om at pålægge Afdelingen for energi og nukleare anliggender at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelsen vedtaget af afdelingen på det 38. møde den 10. marts 1978,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, hr. Friedrichs, på dette møde,

under henvisning til forhandlingerne på den 158. plenarforsamling den 26. og 27. april 1978, mødet den 27. april 1978, og ud fra følgende betragtninger:

Udvalget er tillige blevet anmodet om udtalelse om meddelelsen »Elementer i en fællesskabsstrategi vedrørende oparbejdning af bestrålet nukleart brændsel«⁽¹⁾ og »Meddelelse til Rådet fra Kommissionen om en handlingsplan vedrørende radioaktive affaldsstoffer«⁽²⁾;

de tre dokumenter omhandler spørgsmål, som hænger nøje sammen, og som berører centrale punkter i debatten om kerneenergiens udvikling i EF;

EF bør snarest træffe afgørelse om rækkevidden af alternativer i forholdet kerneenergi/andre energikilder,

EF bør topprioritere og videreføre igangværende forsknings- og forsøgsprojekter vedrørende samtlige teknologiske og nukleare sikkerhedsaspekter; man bør endvidere topprioritere rationel energiudnyttelse og intensivering af programmerne for alternative energikilder,

man påpeger atter nødvendigheden af at indføre en fællesskabskodeks for nuklear sikkerhed, hvori »sikkerheden får absolut prioritet over for eventuelle

økonomiske, erhversmæssige eller politiske hensyn«; »den nye teknik må være gennemarbejdet, så risikoen begrænses til et minimum« —

med 69 stemmer mod 10, mens én undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Almindelige bemærkninger

1.1. EF's energiforsyning er strækt importafhængig, og fremover må der regnes med stigende knaphed på carbonhydrider over hele verden. Udvalget finder det derfor absolut nødvendigt, at energibesparingsbestræbelserne intensiveres, og at alle alternative energikilder udvikles.

1.2. Blandt de alternative energikilder har kerneenergi nået et udviklingsstadium, som berettiger til den antagelse, at den i en overskuelig fremtid kan yde et væsentligt bidrag til EF's energiforsyning. Også EF's uranforsyning er stærkt importafhængig. Udvalget mener derfor, at uranprospekteringen i EF bør fremmes, og er sig samtidig bevidst, at det er af stor betydning, at uranudnyttelsesgraden forbedres.

1.3. Med den nuværende tekniske viden er mulighederne for bedre udnyttelse af de termiske reaktorer relativt begrænsede. De bedste muligheder ligger i oparbejdning af bestrålet brændsel og i sidste instans i anvendelse af hurtigformeringsreaktorer (FBR). Positiv udvikling af FBR kan med de nu disponible uranmængder måske føre til, at EF's kerneenergiforsyning bliver lidet importafhængig. Udvalget anser denne mulighed for en god grund til at bevare FBR som en alternativ løsning i EF.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Udvalget påpeger, at FBR vil kunne være af væsentlig betydning ved at begrænse farerne for spredning af kernevåben samt ved at bidrage mærkbart til energiforsyningen. Går man ud fra, at undladelse af oparbejdning heller ikke i sikkerhedsmæssig henseende er et acceptabelt alternativ, gør FBR det muligt at forbrænde det fra oparbejdningen tiloversblevne plutonium, hvorved der etableres en lukket brændselscyklus.

(1) EFT nr. C 199 af 20. 8. 1977, s. 2.

(2) EFT nr. C 249 af 18. 10. 1977, s. 8

2.2. I henseende til den tekniske udvikling af FBR indtager EF en ganske fremtrædende stilling i verden. Dette er dog ikke afgørende for Udvalget, men taler efter dets opfattelse også for at bevare FBR som alternativ løsning.

2.3. På kort sigt kan FBR kun anvendes i forbindelse med termiske reaktorer, og anvendelsen afhænger stærkt af, hvor megen plutonium der bliver til disposition fra de termiske reaktorer og på længere sigt fra FBR selv. Denne tidsmæssige sammenhæng taler efter Udvalgets mening ligeledes for, at FBR's udvikling ikke bør sinkes, da uranknaphed på et tidspunkt måske ellers kan bringe EF's energiforsyning i fare.

2.4. Udvalget påpeger imidlertid, at der ikke i den nærmeste fremtid er udsigt til industriel anvendelse af FBR. Det er også Kommissionens opfattelse, at FBR tidligst vil kunne anvendes industrielt i begyndelsen af 90'erne. Bevarelse af FBR som alternativ løsning indebærer efter Udvalgets mening, at den tekniske udvikling af hurtigformeringsreaktoren kan videreføres med det mål at nå et teknisk og økonomisk niveau, som muliggør industriel anvendelse. Udvalget anser det for en selvfølge, at sikkerhedsspørgsmål gives absolut prioritet.

3. Kommissionens forslag

3.1. Under henvisning til sine almindelige og særlige bemærkninger tilslutter Udvalget sig Kommissionens forslag, som vedrører problemer og nødvendige foranstaltninger ved FBR's indførelse og anvendelse. Udvalget påpeger specielt:

- at det er nødvendigt allerede nu på EF-plan at drøfte foranstaltninger, som kan sikre, at kernebrændsel, og navnlig plutonium, udelukkende anvendes til fredelige formål, også i tilfælde af

udbredt anvendelse af hurtigformeringsreaktorer; Udvalget ser gerne, at Kommissionen snarest foreslår konkrete foranstaltninger;

- at det er Kommissionens hensigt i 1978 at fremlægge forslag om intensivering af EF's forskning og udvikling, dels med henblik på sikkerhed og dels i forbindelse med koder og normer for FBR;
- at man bør være særlig opmærksom på de specifikke tekniske problemer ved oparbejdning af FBR-brændsel;
- at Kommissionen foreslår, at EF bidrager til finansieringen af demonstrationsprojekter for FBR.

4. Konklusioner

4.1. Udvalget tilslutter sig ligeledes Kommissionens konklusioner:

- at hurtigformeringsreaktoren bør bevares som alternativ;
- at demonstrationsprojekterne bør videreføres, og der bør lægges større vægt på sikkerhed, strålingsbeskyttelse og miljøindvirkning;
- EF bør støtte løsningen af disse opgaver.

4.2. Udvalget mener som Kommissionen, at det i tilfælde af udbredt anvendelse af hurtigformeringsreaktorer »ville være forkert at undervurdere de mange og vanskelige problemer, der endnu må løses, før brugen af hurtigformeringsreaktorer kan finde sted«.

4.3. Skal der findes en tilfredsstillende løsning på disse problemer, må formeringsreaktorens overgang til industriel anvendelse foregå så forsigtigt og gradvist, at det afgørende krav om sikkerhed for arbejdstagerne og befolkningen respekteres i hver enkelt fase.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. april 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om Elementer i en fællesskabsstrategi vedrørende oparbejdning af bestrålet nukleart brændsel

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 199 af 20. august 1977, side 2.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 10. august 1977 i medfør af artikel 170 i traktaten om oprettelse af Det europæiske Atomenergifællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 158. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 26. og 27. april 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske Atomenergifællesskab, artikel 170,

under henvisning til anmodning fra Rådet for De europæiske Fællesskaber af 11. august 1977 om en udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af dets præsidium den 27. september 1977 om at pålægge Afdelingen for energi og nukleare anliggender at udarbejde en udtalelse og en beretning om denne meddelelse,

under henvisning til udtalelsen vedtaget på denne afdelings 38. møde den 10. marts 1978,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, sir John Peel,

under henvisning til debatten på den 158. plenarforsamling den 26. og 27. april 1978 — mødet den 27. april 1978, og

ud fra følgende betragtninger:

Afdelingen er tillige anmodet om udtalelse om meddelelsen »Den hurtige formeringsreaktor som valgmulighed i fællesskabssammenhæng — begrundelse, resultater, problemer og fremtidsudsigter« og »Meddelelse til Rådet fra Kommissionen om en handlingsplan for Fællesskabet vedrørende radioaktive affaldsstoffer«⁽¹⁾;

de tre dokumenter omhandler spørgsmål, som hænger nøje sammen, og som berører centrale punkter i debatten om kerneenergis udvikling i EF;

⁽¹⁾ EFT nr. C 249 af 18. 10. 1977, s. 8.

EF bør snarest træffe afgørelse om rækkevidden af alternativer i forholdet kerneenergi/andre energikilder;

EF bør topprioritere og videreføre igangværende forsknings- og forsøgsprojekter vedrørende samtlige teknologiske og nukleare sikkerhedsaspekter; man bør endvidere topprioritere rationel energiudnyttelse og intensivning af programmerne for alternative energikilder;

man påpeger atter nødvendigheden af at indføre en fællesskabskodeks for nuklear sikkerhed, hvori sikkerheden får absolut prioritet over for eventuelle økonomiske, erhvervsmæssige eller politiske hensyn, »den nye teknik må være gennearbejdet, så risikoen begrænses til et minimum« —

med 67 stemmer mod 4, og idet ingen undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

Udvalget godkender Kommissionens forslag, men ønsker at fremføre følgende bemærkninger:

1. Almindelige bemærkninger

1.1. På baggrund af risikoen for stigende knaphed på energi i Fællesskabet ved udgangen af dette århundrede, er det afgørende, at alle disponible energikilder, herunder kerneenergien, udvikles over de næste 20 år. Da Fællesskabet ydermere må importere omkring 80 % af sine uranforsyninger, er det vigtigt, at denne uran udnyttes bedst muligt. Oparbejdning muliggør indvinding og genanvendelse af den uran

og plutonium, der er indeholdt i det bestrålede brændsel. På denne måde kan der frembringes mere energi fra en given mængde uranmalm.

1.2. Anvendelsen af plutonium frembragt gennem oparbejdning i termiske eller hurtigformeringsreaktorer vil reducere behovet for uran. Dette vil sandsynligvis have en dæmpende effekt på uranprisen på verdensmarkedet og dermed på omkostningerne ved produktion af kernekraft i fremtiden, sammenlignet med hvad omkostningerne havde været uden hurtigformeringsreaktorer. Efter Udvalgets mening er denne omkostningsfordel betydelig.

1.3. Ved oparbejdning adskilles det bestrålede brændsel i 3 strømme: uran, plutonium og fissionsprodukter. Både uranen, som udgør hovedbestanddelen af materialet, og plutonium'en kan brændes i termiske eller hurtige reaktorer. Hovedbestanddelene af fissionsprodukterne isoleres i en enkelt lavvolumenspildstrøm. De kan omdannes til en form, som letter den efterfølgende behandling af disse produkter. Foretager man derimod ikke nogen oparbejdning, må der oplagres en større mængde i en mindre hensigtsmæssig form, indeholdende store mængder plutonium. Da problemerne omkring oplagring og bortskaffelse af affald fra termiske reaktorer ingenlunde har fundet deres endelige løsning, må oparbejdningen efter afdelingens mening siges at yde et vigtigt bidrag til disse problemers løsning.

1.4. Udvalget finder det vigtigt, at man i den nærmeste fremtid indhøster de fornødne erfaringer med oparbejdning af oxidbrændsel med høj brændværdi. Det er væsentligt, at man i enhver henseende har gennemprøvet stordriftsanlæg, når der bliver brug for sådanne anlæg for at klare de produktionsplaner, som den forventede vækst på kerneenergiens område vil nødvendiggøre. Men da det er nødvendigt med fjernbetjening, kræves der tekniske installationer, som garanterer driftssikkerhed. Udbygning af lavproduktionsanlæg til anlæg med en kapacitet på over 1 000 tons pr. år vil således afføde visse vanskeligheder. Det forekommer derfor at være fornuftig politik, at man i nær fremtid opfører fuldt udbyggede anlæg, så at Fællesskabet kan få tilstrækkelig tid til at opbygge en oxid-oparbejdningsskapacitet, der kan dække dets fremtidige behov.

1.5. Endvidere mener Udvalget, at Fællesskabet ikke skal følge den negative linje med hensyn til civil oparbejdning, som er lagt i USA. Fællesskabet har begrænsede interne ressourcer af såvel fossilt brændsel som af uran, og befinder sig dermed i en ganske anden situation. Udvalget konstaterer imidlertid, at der i øjeblikket foretages INFCE-undersøgelser (international vurdering af kernebrændselskredsløbet), og resultaterne vil efter Udvalgets opfattelse formentlig få en vis betydning for såvel den internationale som USA's fremtidige oparbejdningspolitik.

1.6. Udvalget er sig fuldt bevidst, at risikoen for en spredning af kernevåben er et af de alvorligste

problemer, det internationale samfund står overfor. Udvalget forstår, at oparbejdning af oxidbrændsel ikke er nogen kompliceret kemisk proces. Udvalget bifalder derfor forslaget om at nedsætte en arbejdsgruppe under Kommissionen, som skal foretage en grundig undersøgelse af hele problemet. Men det understreger nødvendigheden af, at man undgår overlappning med det arbejde, der udføres på området inden for INFCE eller i andre internationale kredse. Ydermere må de farer for spredning af kernevåben, som knytter sig til oparbejdning, sammenholdes med den spredningsrisiko, der knytter sig til en strategi uden oparbejdning. Oparbejdningsscentre på regionalt plan kan bidrage til at mindske sådanne risici, og antallet af oparbejdningssanlæg kan derved holdes nede. Imidlertid kan man vanskeligt forestille sig, at alle lande i længden vil være tilfredse med en sådan situation, og det er derfor vigtigt, at der etableres en form for international kontrol med antallet af opførte oparbejdningssanlæg.

1.7. Sikkerheden for arbejdstagerne inden for kernekraftindustrien og for offentligheden i almindelighed er af helt afgørende betydning. Sikkerhedsnormerne inden for kernekraftindustrien har hidtil været overordentligt strenge, og kravene til sikkerhedsreglerne bør ikke slækkes.

1.8. I denne forbindelse skal Udvalget pege på følgende forhold:

- udbygningen og moderniseringen af forældede anlæg må ikke forsinkes unødigt. De radioaktive doser må til enhver tid holdes nede på et minimum og ligge vel under de anbefalede grænseværdier;
- anlæggene må projekteres således, at der kræves mulig vedligeholdelse, så at vedligeholdelsespersonalets udsættelse for stråling begrænses til det absolutte minimum;
- der bør være en stærk ledelsesstruktur, som kan sikre, at de strenge sikkerhedsnormer efterleves, og at personalet uddannes bedst muligt;
- Udvalget skal endvidere henvise til sin studie om en fællesskabskodeks for nuklear sikkerhed, der blev vedtaget den 28. april 1977.

1.9. Udvalget er enig med Kommissionen i, at der må dæmmes op for radioaktiv forurening af miljøet i nærheden af større anlæg, og bifalder forslaget om gennemførelsen af et F + U-program på dette område. Imidlertid mener det, at atmosfærisk forurening som specielt fremhæves af Kommissionen, kun udgør et enkelt aspekt af problemet, og påpeger nødvendigheden af yderligere forskning; det finder det vigtigt, at der fortsat forskes i hele det økologiske kredsløb med særligt henblik på fødekæden m.v. Forurenings-skader under enhver form er et alvorligt problem, og Udvalget mener, at disse problemer antager ganske særlig karakter i grænseområderne. Alt dette arbejde,

som udmærket kunne udføres som led i Fællesskabets F + U-program, vil blive stadig mere betydningsfuldt, efterhånden som kernekraftprogrammerne udbygges. Under denne F + U-indsats er det efter Udvalgets mening afgørende, at der drages omsorg for, at man ved udbygningen af anlæg holder trit med de fremskridt, der sker inden for den nukleare teknologi.

1.10. Udvalget bifalder nedsættelsen af et ad hoc-udvalg, der skal bistå Kommissionen og Rådet med at udforme en fællesskabsstrategi for oparbejdning. For Udvalget at se vil tilrettelæggelsen af en sådan strategi på EF-niveau uundgåeligt være forbundet med en ret lang række problemer af økonomisk, strukturmæssig og politisk art. Det er derfor af overordentlig stor betydning, at alle berørte parter inden for det økonomiske og sociale liv i de enkelte med-

lemsstater får en passende repræsentation. Arbejdet i dette udvalg vil være af central betydning, eftersom udvalget vil kunne tilvejebringe de nødvendige elementer, som mangler i Kommissionens nærværende forslag og »sikre en ligelig fordeling af indsatsen mellem de berørte parter«, som Kommissionen foreslår i udkast til mandat for ad hoc-udvalget. Den af Kommissionen foreslåede strategi for oparbejdning af bestrålet brændsel kan kun gennem en sådan foranstaltning gennemføres i virkelig fællesskabsforstand. Udvalget konstaterer, at ad hoc-udvalget skal aflægge beretning til Kommissionen og Rådet inden udgangen af 1978. Udvalget ville sætte pris på, om det fik lejlighed til at udtale sig om ad hoc-udvalgets beretning, inden denne er endeligt udformet, og udtrykker håb om, at forslagene er så detaljerede, at det er i stand til at foretage en velovervejet vurdering.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. april 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende fælles bestemmelser for værktøjsmaskiner til bearbejdning af metal, træ, papir og visse andre materialer samt om motordrevne håndslibemaskiner

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 23 af 27. januar 1978, side 4 og 19.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 16. januar 1978 i medfør af artikel 100 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100,

under henvisning til anmodning om udtalelse fra Rådet for De europæiske Fællesskaber af 23. januar 1978,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets præsidium den 31. januar 1978 om at pålægge Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser på mødet den 10. maj 1978,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Marvier og

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978 —

énstemmigt

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

Udvalget godkender de to direktivforslag under forbehold af følgende bemærkninger:

1. Generelle bemærkninger

Udvalget godkender principielt de to direktivforslag, da formålet er at harmonisere de nationale lovgivninger og navnlig at undgå skabelse af nye hindringer for de lande, hvor en sådan lovgivning endnu ikke eksisterer.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Position 84.45 B.C. — 84.49 og 85.05 i den fælles toldtarifs nomenklatur er ikke tilstrækkeligt udtømmende, hvorfor det af hensyn til rammedirektivets anvendelse bør præciseres, hvilke maskintyper der er omfattet.

2.2. I artikel 26, første afsnit, foreslås sætningen »hvis det med de foretagne ændringer tilsigtes at opnå« ændret til »hvis *der* med de foretagne ændringer *opnås*«.

2.3. Bilag II, pkt. 1, foreslås indledt således:

»De autoriserede organer, der skal attestere forskriftsmæssig afprøvning.«

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI*

Udtalelse om forslag til Rådets syvende direktiv om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — fælles merværdiafgiftsordning for kunstgenstande, samlingsobjekter, antikviteter og brugte genstande

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 26 af 1. februar 1978, side 2.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 18. januar 1978 i medfør af artikel 99, 100 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR — under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 99, 100 og 198,

under henvisning til anmodning af 20. januar 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om en udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet den 31. januar 1978 af Det økonomiske og sociale Udvalgs præsidium om at pålægge Afdelingen for økonomiske og finansielle anliggender at udarbejde en udtalelse herom,

under henvisning til mundtlig beretning, aflagt af ordføreren, hr. Peyromaure-Debord-Broca og til forhandlingerne på afdelingens møde den 16. maj 1978,

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978 (mødet den 1. juni) —

med 28 stemmer for og 16 imod, mens 28 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Indledning

1.1. Kommissionen fremsætter forslag til dette syvende direktiv om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om den merværdiafgift, der pålægges kunstgenstande, samlereobjekter, antikviteter og brugte genstande og opfylder hermed den forpligtelse, den fik pålagt i artikel 32 i det 6. momsdirektiv af 17. maj 1977.

1.2. Ifølge denne artikel kunne medlemsstaterne imidlertid opretholde de anvendte særordninger.

1.3. Følgende tabeller viser, at beskatningsforholdene er meget forskellige, både hvad ordningerne og satserne angår.

1.4. Både med henblik på en harmonisering og en neutralisering af virkningerne på handelen med de pågældende genstande, foreslår Kommissionen med en vis forsinkelse følgende bestemmelser.

2. Grundprincipperne i direktivet

2.1. For at belyse den efterfølgende udtalelse, synes det nødvendigt at resumere hovedprincipperne i direktivforslaget.

For det første er genstandene klassificeret i tre kategorier:

- a) Kunstgenstande, samlereobjekter og antikviteter (artikel 2). Herunder hører genstande, som indeholder guld eller andre ædle metaller eller er besat med ædle stene, såfremt værdien af disse materialer ikke overstiger 50 % af nævnte genstandes salgspris;
- b) Brugte genstande i almindelighed (artikel 3);
- c) Visse brugte genstande (artikel 4): personvogne, motorcykler, sportsfly, lystbåde, som kan følges, da de er underkastet bestemmelser, som gør det muligt at identificere successive ejere.

For det andet er salg og indførsel fra udlandet af kunstgenstande, der foretages af kunstneren selv, fritaget for moms.

For det tredje åbner direktivet mulighed for, at en afgiftspligtig person selv kan afgøre, om den almindelige merværdiafgiftsordning skal finde anvendelse på de aktiviteter, der hører ind under direktivets artikel. I tilfælde, hvor dette alternativ ikke vælges, finder direktivets ordning anvendelse.

For det fjerde indtræder fradragsretten først, når den afgiftspligtige videreforhandler effektuerer leveringen. For kunstgenstande og lignende genstande er denne ret begrænset til ind- eller udførsel og for de i artikel 3 nævnte brugte genstande kun til udførsel.

For hver af de tre kategorier kan ordningen skitseres således:

1. kategori

Beskatningsgrundlaget fastsættes til 30 % af salgsprisen, derimod kan der ikke foretages fradrag for den afgift, der er erlagt af den afgiftspligtige videreforhandler i forbindelse med erhvervelse af genstanden, ej heller for tjenesteydelser og goder leveret til brug for denne handel.

Hvis den erhvervede genstand indføres fra udlandet af den afgiftspligtige videreforhandler, kan merværdiafgiften, der er erlagt ved indførselen, fradrages med 70 % af afgiftsbeløbets størrelse, men fradragsretten kan først gøres gældende ved den afgiftspligtige videreforhandlers salg af genstanden.

	Forslag	Frankrig	Det forenede Kongerige	Belgien	Luxembourg	Forbundsrepublikken Tyskland	Nederlandene	Irland	Italien	Danmark
— udførsel	fradrag af afgiften med indtil 4/5		fritaget (nulsats)							
— indførsel	den normale ordning		beskatning af den normale værdi uden ret til fradrag							
— handel med de samme varer mellem en afgifts-pligtig og en ikke-afgifts-pligtig						en brugt bil »normalværdi« skal indgå i beskatningsgrundlaget for den nye bil, som den handlende overdrager.	værdien af den brugte genstand, der indgår i handelen med en ny genstand af samme art, medtages ikke i beskatningsgrundlaget	beskatning af forskellen mellem prisen på den nye genstand og værdien af den brugte genstand, der indgår i handelen. Denne beskattes efter den normale ordning, når den vurderes af forhandleren.		

Den afgiftspligtige videreforsandler kan fuldt ud fradrage merværdiafgiften, hvis genstanden udføres.

2. kategori

Princippet er de samme som for første kategori.

Men denne ordning anvendes ikke ved salg fra en afgiftspligtig videreforsandler til en køber, der er underlagt de normale afgiftsordninger.

Ved videresalg kan denne ordning dog efter den afgiftspligtige videreforsandler eget valg også finde anvendelse på brugte genstande erhvervet fra andre afgiftspligtige personer. De nærmere regler fastsættes af de enkelte medlemsstater.

3. kategori

Den afgiftspligtige videreforsandler kan i salgsprisen fradrage den merværdiafgift, der med den gældende afgiftssats er beregnet på grundlag af erhvervsprisen, som han selv skal bevise, også selv om den ikke er blevet betalt.

Hvis genstanden udføres, kan fradragsbeløbets størrelse ikke overstige 4/5 af den afgift, der er beregnet på grundlag af den ved udførselen anmeldte værdi.

De grundlæggende regler er de samme som for første og anden kategori.

Dette giver anledning til den konklusion, at man i direktivet fastlægger princippet for en forud fastsat moms, som gør det muligt enten for første gang eller på ny at bringe de pågældende genstande ind under den normale ordning.

3. Generelle bemærkninger

3.1. Denne debat berørte især følgende punkter:

3.1.1. Hvorfor har man valgt løsninger, der i deres opbygning indeholder forud fastsatte standardsatser? Som følge af de særlige kendetegn, de store forskelle mellem de gældende ordninger, antallet af mellemliggende stadier eller transaktioner (f. eks. brugte biler), kan standardsatserne anses for ikke at være i overensstemmelse med realiteterne.

3.1.2. Nødvendigheden af at fastsætte tre kategorier af forholdsvis heterogene genstande og særforanstaltninger for visse situationer inden for en fælles ramme synes at vise, at man i bestræbelserne på at simplificere sandsynligvis vil skabe andre komplikationer i forbindelse med fortolkningen ved den praktiske gennemførelse eller i forbindelse med kontrolforanstaltningerne.

3.1.3. Hvorfor fritage kunstnere? Er det ikke en for stor indrømmelse, der kan give anledning til fordrejninger i samhandelen?

3.1.4. Drejer det sig om en virkelig harmonisering?

3.1.5. Hvorfor har man ikke fastholdt den normale moms-ramme?

3.1.6. Hvorfor har man ikke suppleret dette system med en harmoniseret merværdiafgiftssats under en eller anden form?

3.2. Vedrørende pkt. 1

3.2.1. Problemet består først og fremmest i vanskeligheden ved at fastlægge, hvordan man i moms-kredsløbet kan genindføre produkter, som har været ude af det i lang tid, eller indføre dem for første gang. Man måtte især finde frem til, hvordan man på ny kunne indføre en fradragsret for tidligere erlagte afgifter. På anmodning af de berørte parter måtte man desuden undgå at afsløre fortjenstmarginen. Det eneste kriterium bortset fra særlige tilfælde var derfor den af den afgiftspligtige videreforsandler betalte salgspris. På baggrund heraf kunne man kun finde skønsmæssigt fastsatte regler tilpasset hver kategori af genstande.

3.2.2. Den eneste mulighed for en skønsmæssig fastsættelse var et gennemsnit på grund af gældende praksis. Den kan ikke sammenlignes med den rigorisering, der gælder for merværdiafgiften, som finder anvendelse på en hel økonomisk kæde frem til den endelige forbruger. Problemet opstår, når forbrugeren på ny sælger varige forbrugsoder, og disse føres tilbage i det normale økonomiske kredsløb.

3.2.3. Man kan ikke fritage den omsætning af brugte genstande uden at skabe risiko for betydelige provenutab.

3.3. Vedrørende pkt. 2

3.3.1. Den klareste mulige vurdering har ført til en klassificering af alle genstande i tre kategorier. Det er et nødvendigt valg, men det kan naturligvis ikke være fuldt ud konsekvent.

3.3.2. Forpligtelsen til at overholde en række fælles regler vil dog skabe mulighed for både genindførelsen på et fælles marked og en faktisk og enkel kontrol. Dette kan ikke undgå at bidrage til en skatteharmonisering, der er nødvendig for at opretholde et marked, hvor der ikke finder betydelige økonomiske fordrejninger sted af skattemæssige årsager.

3.4. Vedrørende pkt. 3

3.4.1. Det har tilsyneladende voldt vanskeligheder at gøre kunstnere afgiftspligtige. En afgiftsmæssig kontrol med kunstneren i alle led af skabelsesprocessen synes at støde på større vanskeligheder end dem, man kunne forvente af en regulering på et senere tidspunkt, selv om dette må give anledning til visse, dog begrænsede fordrejninger.

3.4.2. Naturligvis er dette en risiko, man må regne med, ligegyldigt hvordan afgiftsreglerne er for små genstande af stor værdi.

Artikel 2, stk. 2, er ikke klar, idet det ikke utvetydigt fremgår, at fritagelsen udelukkende gælder salg og indførsel af kunstgenstande, der foretages af kunstneren selv.

3.5. Vedrørende pkt. 4

3.5.1. Det er klart, at harmoniseringen kun er delvis. Den berører kun selve afgiftsstrukturene i henhold til målsætningerne i det sjette direktiv.

3.5.2. På den anden side kan man ikke påstå, at der på nuværende tidspunkt findes nogen form for harmonisering på dette område. De eksisterende ordninger både i og uden for Fællesskabet er forskellige.

3.5.3. Dette resulterer i markedsforstyrrelser og ændringer i kredsløbet.

3.5.4. Lige så vel som man betragtede et fælles beregningsgrundlag for merværdiafgiften som noget positivt, så måtte man også finde frem til et selv nok så utilstrækkeligt beregningsgrundlag for de behandlede genstande.

3.5.5. Det var under alle omstændigheder den opgave, Kommissionen fik pålagt i det sjette direktiv.

3.5.6. Af mangel på en alternativ løsning kan man kun foreslå en diskussion om niveauet for en under alle omstændigheder skønsmæssig ordning.

3.6. Vedrørende pkt. 5

3.6.1. Det kunne ikke komme på tale at fastholde anvendelsen af det sjette direktiv, hvilket skulle være sket ved dets udarbejdelse, hvis man ikke havde villet forkaste det.

3.6.2. De særlige træk ved disse transaktioner med brugte genstande, der forårsager brud i den fortsatte økonomiske kæde mellem afgiftspligtige, kan kun føre til regler af denne art, på det tidspunkt de føres tilbage til den økonomiske kæde.

3.7. Vedrørende pkt. 6

3.7.1. Dette punkt, som angår en supplerings af den harmoniserede skønsmæssige ordning med en harmoniseret enhedssats, er af interesse, fordi der dermed skabes større balance i systemet, og fordi man således undgår enhver konkurrencefordrejning på grund af satserne.

3.7.2. De eksisterende satser ligger dog meget langt fra hinanden, alt efter om medlemsstaterne lægger vægt på, at genstanden er brugt (lav sats), eller på den værdi, en genstand har som følge af sin alder, sin værdi som samlerobjekt eller kvaliteten af det anvendte metal (høj sats).

3.7.3. Man kunne måske opnå en vis enighed på baggrund af en mere eller mindre marginal vurdering af alle disse aktiviteter eller ud fra ønsket om i Fællesskabet at være et sted med valgmuligheder for disse.

3.7.4. Uden at harmonisere satserne kunne man måske i direktivet fastsætte kriterierne for valget af de satser, der skal gælde for hver enkelt medlemsstat, således at de satser, der vælges af medlemsstaterne, holdes inden for en begrænset margen, hvilket allerede ville være en begyndelse til en harmonisering.

3.7.5. Men dette aspekt falder under alle omstændigheder uden for det direktivforslag, der er forelagt Udvalget til udtalelse.

4. Særlige bemærkninger

Artikel 1

Stk. 1

I dette stykke fastlægges merværdiafgiftens anvendelsesområde. Den skal gælde for:

- a) salg, der foretages af afgiftspligtige personer, som erhverver varerne med henblik på videresalg;
- b) overdragelse af de pågældende genstande, der udføres af personer, der på en eller anden måde fungerer som mellemmand.

Disse principper giver ikke anledning til kommentarer, da de er i overensstemmelse med leveringsbegrebet som det, der er afgørende for afgiftspligtens indtræden.

I forbindelse med denne artikel rejste der sig dog et særligt problem i forbindelse med den beskatningsmæssige situation for vurderingsmænd og de transaktioner, der udføres af disses mellemmand på auktionmarkedet. Nogle frygtede, at direktivet ville berøre afgiftsbestemmelserne for den gruppe af formidlere, som vurderingsmænd tilhører, idet det kun er disses provision, der er momspligtig i henhold til det 6. direktiv.

Efter en grundig gennemgang kom Udvalget til den konklusion, at det ikke kunne være tilfældet af følgende årsager:

I henhold til det 7. direktiv lægges der ikke afgift på brancher, men på goder ved leveringen af disse. Der skal derfor ikke svares afgift af handeler mellem privatpersoner, som ikke er afgiftspligtige. Det samme er tilfældet, hvis man benytter sig af en vurderingsmand, som mellemmand mellem privatpersoner, idet handelen sker direkte mellem disse. Det ville kun forholde sig anderledes, hvis genstanden, der skulle sælges, blev overgivet til vurderingsmanden, som gennemførte handelen direkte.

Hvis et auktionsfirma kommer ind i billedet, overtager det den genstand, der skal sælges, og leverer den til køberen og fakturerer, hvad enten det er en privatperson eller en afgiftspligtig person, salgsprisen plus merværdiafgiften i henhold til bestemmelsen i stk. 3 i artikel 2. Det indbetaler moms til statskassen.

Det fremgår derfor, at vurderingsmanden, såfremt han kun er fuldmagtshaver eller mellemmand og ikke foretager nogen form for levering, kun skal svare merværdiafgift af sin provision.

Denne analyse er den eneste, der er i overensstemmelse med den skelnen, der oprindeligt blev foretaget mellem branche og genstand.

Stk. 2

Uden kommentarer.

Stk. 3

I dette stykke nævnes princippet om retten til at vælge den almindelige merværdiafgiftsordning fastsat i det 6. direktiv.

Stk. 4

Uden kommentarer. I artikel 15 i det 6. direktiv nævnes undtagelsestilfælde, der gælder for det 7. direktiv, og i artikel 24 nævnes den særlige ordning for små virksomheder, der også gælder for det 7. direktiv.

Artikel 2

Stk. 2

Som nævnt under de generelle bemærkninger fremgår det ikke utvetydigt af den foreslåede tekst, at fritagelsen udelukkende gælder salg og indførsel af kunstgenstande, der foretages af kunstneren selv.

Stk. 3

I dette stykke blev de 30 % af salgsprisen, der skal tjene som beskatningsgrundlag for afgiftsberegningen, kritiseret. Det blev præciseret, at procentsatsen, selv om den er et gennemsnit, ikke dækker over alle økonomiske realiteter. Det blev foreslået, at man for hvert salg skulle kunne vælge mellem det af Kommissionen foreslåede system og et system baseret på en beskatning af den effektive fortjenstmargen, som naturligvis skal bevises. Det blev også foreslået at overlade det til medlemsstaterne at løse dette problem.

Men Udvalget kom til den opfattelse, at en beskatning af den effektive margen på hvert stadium bringer merværdiafgiften ud af det fortsatte kredsløb, og at man i sidste ende når frem til et system uden fradragsret. Desuden vil en nøje administration af bevisførelsen for fortjenstmargenens størrelse være problematisk på fællesskabsplan.

Hvad angår udøvelsen af en forkøbsret ved hvert salg er det helt sikkert, at kontrollen bliver meget vanskelig.

Når der er alternativer på fællesskabsplan, kan valget på den ene side kun stå mellem hele den pågældende aktivitet og på den anden side kun mellem den almindelige merværdiafgiftsordning og et tilstrækkeligt restriktivt system med forudfastsatte satser, hvilket der åbnes mulighed for i artikel 1, stk. 3.

Udvalget forkastede på den anden side ideen om at overlade det til medlemsstaterne at fastsætte reglerne for denne valgmulighed, idet dette ville være et for stort brud på princippet om en nødvendig minimal harmonisering, hvilket ville få uforudsigelige konsekvenser.

Stk. 4

I dette stykke fastsættes, at værdien af ædle metaller ikke må overstige 50 % af de i denne artikel nævnte genstandes salgspris. Dette blev kritiseret, da en given genstand vurderes forskelligt af en køber alt efter, om det er dens alder eller dens artistiske kvaliteter, der er af interesse, således at den værdi, denne procentsats repræsenterer, også kan være meget forskellig. Desuden vil fastsættelsen af disse 50 % også være meget relativ. Udvalget mener, at selv om et sådant kriterium synes nødvendigt, ville dets relative konsekvenser naturligvis være uforudsigelige.

Stk. 6

I dette stykke omhandles momsbeskatningen af de berørte genstande ved import. Merværdiafgiften, der er erlagt ved indførelsen, kan fradrages med op til 70 %, men fradragsretten kan først gøres gældende, når genstanden videresælges.

Man kritiserede både begrænsningen af fradragsretten og forbudet imod øjeblikkeligt at gøre denne begrænsede fradragsret gældende, hvilket vil betyde en særlig alvorlig belastning for denne sektor.

Selv om nogle påpegede nødvendigheden af et aktivt marked for antikviteter og brugte genstande i Fællesskabet, kunne Udvalget, selv om det godkendte denne målsætning, ikke forstå, hvorfor der vil ske en for-

drejning af markedet bort fra Fællesskabet, da importen af disse genstande belægges med samme afgift som andre genstande. Udover den standardsats, der er indeholdt i denne undtagelsesordning, kan man kun acceptere princippet om afgiftspligtens forfald på det tidspunkt, hvor den afgiftspligtige videreforhandler foretager indførelsen. Det erkender imidlertid, at udskydelsen af fradragsretten udgør en finansiel byrde. Udvalget betvivler dog, at Kommissionens holdning er berettiget, da det her drejer sig om en merværdiafgift, der er erlagt, og ikke om en fast fradragssats, som kun opstår ved videresalg.

Artikel 4

Stk. 3

I denne artikel fastsættes det, at det fradragsberettigede beløb ikke må overstige 4/5 af den skyldige afgift ved videresalg af de i denne artikel nævnte genstande, hvilket er ensbetydende med, at man forventer en fortjenstmargen på gennemsnitlig 20 %.

Nogle rejste det spørgsmål, om denne begrænsning af margenen ville muliggøre en rimelig beskatning af alle de transaktioner, der er forbundet med salget af en ny bil og overtagelse af en brugt.

Udvalget noterer sig Kommissionens begrundelse, at der i det tilfælde, hvor en ikke-afgiftspligtig privatperson omfattes heraf, måske er mulighed for en højere eller lavere vurdering ved salg eller køb. Det kan dog ikke bortforklares, at denne foranstaltning bærer præg af en undtagelsesforanstaltning.

5. Konklusioner

Efter en indgående behandling forkaster Udvalget forslaget til et 7. direktiv om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter.

Udvalget opfordrer Kommissionen og Rådet til at bibeholde den almindelige merværdiafgiftsordning samt at afstå fra komplicerede og u gennemførlige særbestemmelser, som der desuden ikke er noget behov for i praksis. Skatteborgeren forventer lettelser og ikke nye uoverstigelige vanskeligheder af skatteharmoniseringen i Europa.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. juni 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om meddelelse til Rådet fra Kommissionen om forurening af havet ved transport af carbonhydrider (Amoco-Cadiz)

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 146 af 21. juni 1978, side 5.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 2. maj 1978 i medfør af artikel 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 198, stk. 1, 2. punktum,

under henvisning til anmodning af 3. maj 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om Udvalgets udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets præsidium den 30. maj 1978 om på grund af sagens hastende karakter at udpege en hovedordfører i medfør af forretningsordenens artikel 18,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af hovedordføreren, hr. Hoffmann,

under henvisning til forhandlingerne på sin 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978, og

ud fra følgende betragtninger:

Udvalget har ved flere lejligheder udtrykt bekymring over den voksende olieforurening af havene;

som situationen er nu, findes der ingen effektive midler på EF- og internationalt plan til forebyggelse af miljøkatastrofer i forbindelse med tankskibulykker —

énstemmigt

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Udvalget har taget til efterretning, at Kommissionen har forelagt Rådet en meddelelse om forurening af havet ved transport af carbonhydrider (Amoco-Cadiz).

Det henstiller, at EF-instanserne hurtigst muligt træffer effektive foranstaltninger på dette område.

2. Udvalget forbeholder sig retten til på et senere tidspunkt at tage stilling til Kommissionens forslag.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af en samordnet aktion for Det europæiske økonomiske Fællesskab inden for Analyse af forurenende organiske mikrostofer i vand

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 54 af 3. marts 1978, side 3.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 13. februar 1978 i medfør af artikel 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelsen af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 198,

under henvisning til anmodning af 14. februar 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om en udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets formand den 6. marts 1978 om at pålægge Afdelingen for miljøbeskyttelse, sundhedsvæsen og forbrug at udarbejde en udtalelse og en beretning om spørgsmålet,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for miljøbeskyttelse, sundhedsvæsen og forbrug på mødet den 2. og 3. maj 1978,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, sir John Peel, og

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978 —

énstemmigt

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Indledning

1.1. Det er et meget stort problem at få dækket vandforsyningsbehovet hos den voksende befolk-

ning og -industri. Problemet med hensyn til kvaliteten af drikkevandet og det vand, der anvendes i madlavningen, er endnu mere presserende. I nogle områder kan op til 60 % af drikkevandet være genbrugsvand, og der er en stadigt voksende forureningsfare i forbindelse med syntetiske kemikalier i det spildevand fra husholdningerne, industrien og landbruget, som ledes ud i både overflade- og grundvandet. Tusinder af sådanne kemikalier er kendte, og de kan optræde som forurenende mikrostofer i drikkevandet, enten i deres oprindelige form eller biologisk ændrede før udskillelsen. Mange af disse forurenende mikrostofer er ganske vist uskadelige for både mennesker og dyr, men der findes også mange, som er særdeles skadelige, og nogle, herunder visse af de polycykliske, aromatiske carbonhydrider, kan være kræftfremkaldende.

1.2. I november 1972 indgik de 6 oprindelige medlemmer af EF og 6 andre lande, herunder Danmark, Irland og Det forenede Kongerige en aftale om COST-projekt 64 b. Dette forskningsprojekt varede indtil udgangen af 1975. Projektet, som kaldtes »Analyse af forurenende organiske mikrostofer i vand«, drejede sig primært om metodologi, men førte desuden til udarbejdelsen af en omfattende liste over forurenende stoffer. Resultaterne blev forelagt i den endelige rapport fra Forvaltningsudvalget (dok. EUCO/MDU/74/76). I denne rapport blev et yderligere forskningsprogram anset for yderst ønskeligt med henblik på en færdigbehandling af de teknologiske detailspørgsmål, som endnu ikke var blevet fuldt belyst.

1.3. I Kommissionens forslag er der taget hensyn til henstillingerne fra Det rådgivende Udvalg for Programforvaltning — Miljøforskning, som énstemigt fandt, at programmet imødekommer forskningsbehovet i Fællesskabet, og at det videnskabelige og tekniske indhold er sundt.

1.4. Den samordnede aktion inden for »Analysen af forurenende organiske stoffer i vand« skal i henhold til det foreliggende forslag strække sig over en 4-årig periode; de nationale bidrag skal udgøre 8 mio ERE og EF-bidraget 600 000 ERE. De væsentligste mål vil være:

- Udvikling og vurdering af udstyr og metoder til påvisning af lave koncentrationer af forurenende organiske stoffer i vand.
- Indsamling af massespektra-data om karakteristiske træk hos disse forurenende stoffer.
- Udarbejdelse af en fortegnelse over sådanne forurenende stoffer.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Udvalget skal over for Kommissionen udtrykke tilfredshed med de fremskridt, der er blevet gjort på dette område, og hilser fastlæggelsen af et samordnet handlingsprogram for yderligere forskning velkommen. COST-projekt 64 b har allerede ført til en værdifuld udbygning af forskningssamarbejdet mellem medlemsstaternes deltagende laboratorier, og man bør kunne nå endnu længere med det foreliggende projekt. Dette er klart nødvendigt, da man stadig mangler at få udviklet passende metoder til påvisning, identificering og kvantitativ bestemmelse af mange forbindelser. Det er Udvalgets opfattelse, at det ikke ville være muligt for de enkelte lande selv at gennemføre et så omfattende program inden for tidsplanen, og at koordinering gennem en projektleder og et ekspertudvalg for den samordnede aktion ikke bare bør føre til en pooling af ressourcer, men også til en informationsudveksling og en omfattende udbredelse af den viden, der vil blive indhøstet i løbet af programperioden.

2.2. Udvalget håber, at anbefalingen fra Det rådgivende Udvalg for Programforvaltning om en »hurtig udbredelse af viden og en omhyggelig vurdering af resultaterne med henblik på deres praktiske anvendelse« vil være fuldstændig gennemført ved programmets afslutning.

2.3. Udvalget bemærker sig, at programmet eventuelt kan udvides til at omfatte analyse af forurenende mikrostofer i andre medier (jord og luft). Udvalget er af den opfattelse, at der ikke bør ske en for stor spredning i programmet, medmindre de teknologier, der anvendes i andre medier og i vand, klart overlapper hinanden. Mikrostoferne i andre medier repræsenterer således særlige forskningsområder og bør ikke omfattes af dette projekt, såfremt de ikke har direkte relevans for vandforureningen, f. eks. regnens nedskyldning af atmosfæriske forurenende stoffer, spildevand fra landbrugsområder osv.

2.4. Selv om udviklingen og vurderingen af metoder til påvisning og kvantitativ bestemmelse af forurenende mikrostofer, der allerede er blevet identificeret, er et første skridt fremad, har man endnu ikke løst det fundamentale problem med hensyn til at bestemme de stoffer, som kan være sundhedsfarlige selv i små mængder, og Udvalget mener, at forskningen i disse bør prioriteres. Skønt sundhedsaspektet ikke er medtaget i programmet, håber Udvalget dog, at der vil blive taget hensyn til dette vigtige aspekt, som er genstand for stor opmærksomhed i mange lande inden for og uden for Fællesskabet samt i visse internationale organisationer.

2.5. Udvalget bemærker sig, at gennemførelsen af det forskningsprogram, som er detaljeret beskrevet i bilag 2 til Kommissionens forslag, vil kræve finansielle bidrag på ca. 8 mio ERE fra medlemsstaterne selv og 600 000 ERE fra EF. Da der er tale om et så vigtigt område som overvågning og beskyttelse af vandforsyningen mod forurenende, skadelige stoffer, finder Udvalget, at de finansielle bidrag er fuldstændigt utilstrækkelige, og at Kommissionen burde gribe sagen an på en langt mere ambitiøs måde og foreslå langt flere midler stillet til rådighed for EF-forskningen.

2.6. I denne forbindelse ønsker Udvalget at fremhæve yderligere to aspekter:

- Udvalget mener, at der kan opstå problemer i forbindelse med universiteternes eller andre involverede institutioners autonomi eller forskningsresultaternes fortrolige karakter;
- Udvalget er bekymret for, at der på nationalt plan ikke bliver stillet tilstrækkelige finansielle midler til rådighed til gennemførelsen af programmet, og håber, at der i så fald kan findes midler til at dække en sådan kapitalmangel.

2.7. Hvad bilag 2A angår, stiller Udvalget det spørgsmål, hvordan finansieringen af de forskellige forskningsprogrammer skal fordeles mellem de enkelte lande, især da man ikke nævner de tredjelande, som skal deltage i programmet.

2.8. Hvad bilag 2 B3 angår, finder Udvalget, at der

hersker nogen uklarhed med hensyn til den nøjagtige sammensætning af Udvalget for den samordnede Aktion og medlemmernes status. Vil repræsentanter fra tredjelande, der bidrager til programmet, kunne være medlemmer af Udvalget? Udvalget finder, at disse punkter bør tydeliggøres i Kommissionens forslag.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af en samordnet aktion for Det europæiske økonomiske Fællesskab inden for forskning vedrørende luftforurenende stoffers fysisk-kemiske adfærd

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 55 af 4. marts 1978, side 3.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 16. februar 1978 i medfør af artikel 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR — under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 198,

under henvisning til anmodning af 16. februar 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om Udvalgets udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets formand den 6. marts 1978 om at pålægge Afdelingen for miljøbeskyttelse, sundhedsvæsen og forbrug at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for miljøbeskyttelse, sundhedsvæsen og forbrug på mødet den 2. og 3. maj 1978,

under henvisning til mundtlig beretning, aflagt af ordføreren, fr. Roberts, og

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978 —

énstemmigt

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Udvalget udtrykker tilfredshed med Kommissionens initiativ, som tager sigte på at udbygge kendskabet til luftforurenende stoffers fysisk-kemiske adfærd. Øget kendskab hertil er således en forud-

sætning for at kunne opfylde målsætningen i EF's miljøprogram.

2. Udvalget finder det særdeles positivt, at man i forskningsaktiviteterne også inddrager tredjelande, som givetvis kan bidrage til at udbygge kendskabet til de problemer, der skal løses.

3. Udvalget understreger betydningen af en spredning af forskningsresultaterne, og rejser derfor spørgsmålet, om artikel 5 i forslaget til afgørelse ikke bør præciseres. Det synes nemlig at fremgå, at en enkelt medlemsstat kan forhindre offentliggørelse af samtlige forskningsresultater, hvori målsætningen om udbredelse af viden bliver indholdsløs, til trods for at netop en sådan målsætning er kendetegnende for EF-aktioner, hvilket i øvrigt understreges i udtalelsen fra Det rådgivende udvalg for Programforvaltning. Udvalget mener, at udbredelsen af viden bør foregå

på samme måde, som tilfældet var med forskningen vedrørende svovldioxid i atmosfæren (COST-projekt 61 a.), dvs. offentliggørelse af regelmæssige rapporter, herunder delrapporter. En vis tilbageholdenhed m.h.t. udbredelse af viden kan måske forsvares for specifikke forskningsresultaters vedkommende, men ikke for så vidt angår de opnåede resultaters generelle tendens.

4. Udvalget frygter, at forskningsaktionens varighed (4 år) er utilstrækkelig i betragtning af det omfattende og komplicerede program. Der udtrykkes imidlertid håb om, at medlemsstaternes og Kommissionens indsats kan føre til konkrete resultater, evt. del-resultater, inden for den frist, som er fastsat for programmets gennemførelse.

5. Udvalget håber, at der bevilges tilstrækkelige midler til at EF-aktionen kan krones med held.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 73/173/EØF af 4. juni 1973 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater (opløsningsmidler)

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 25 af 31. januar 1978, side 4.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 23. januar 1978 i medfør af artikel 100 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100,

under henvisning til brev af 25. januar 1978, hvori Rådet for De europæiske Fællesskaber anmoder om Udvalgets udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets præsidium den 31. januar 1978 om at pålægge Afdelingen for miljøbeskyttelse, sundhedsvæsen og forbrug at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjensteydelser på mødet den 2. og 3. maj 1978,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, hr. de Grave,

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978, og

ud fra følgende betragtninger:

Denne første ændring af direktivet af 4. juni 1973 om klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater (opløsningsmidler) har vist sig påkrævet for at forstærke beskyttelsen af befolkningen og særligt af de personer, som hyppigt kommer i berøring med disse produkter gennem deres arbejde eller hobby;

den af Kommissionen foreslåede ændring har navnlig til formål at udvide anvendelsesområdet (blandinger af opløsningsmidler med ikke farlige stoffer), at harmonisere bestemmelserne om etikettering og symboler og at gøre det obligatorisk for producenterne at meddele giftoplysningscentralen opløsningsblandingernes sammensætning, ligesom der skal være pligt til at forelægge fortegnelserne over disse giftoplysningscentre for de øvrige medlemsstater og Kommissionen —

uden stemmer imod, mens 2 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

Udvalget godkender direktivforslaget, men ønsker samtidig at fremsætte følgende bemærkninger om de af Rådet vedtagne direktiver om »farlige stoffer«.

1. Udvalget konstaterer, at såvel basisdirektivet om farlige stoffer (67/548), som de senere ændringer hertil (73/146, 75/409, 76/907) samt direktivet om opløsningsmidler (73/173) kun er blevet optaget i tre medlemsstaters lovgivning på behørig vis; for de to vedkommende er dette endda sket for ganske nylig. Disse direktiver skulle være trådt i kraft på forskellige tidspunkter mellem 1. januar 1972 og 1. maj 1977. Udvalget udtrykker beklagelse over denne situation og anmoder indtrængende Kommissionen

om at drage omsorg for, at direktivet fra 1967 og de efterfølgende direktiver rent faktisk bliver optaget i medlemsstaternes nationale lovgivning og anvendt i praksis.

2. Det foreliggende direktiv forekommer også Udvalget at kunne sikre en bedre beskyttelse af forbrugerne mod ulykker og sygdomme i forbindelse med anvendelsen af opløsningsmidler. Efter Udvalgets opfattelse bør man imidlertid her også være opmærksom på de tilfælde, hvor farlige opløsningsmidler på grund af uagtsomhed ender eller tilberedes i beholdere, som er beregnet til opbevaring og tilberedning af levnedsmidler. For at undgå ulykkesforvoldende konsekvenser heraf har Udvalget også drøftet spørgsmålet om iblanding af advarselstfarver (f. eks. blå), således at produkter af denne art også er forsynet med en fareoplysning, når de befinder sig uden for deres oprindelige emballage.

Udvalget er imidlertid klar over, at en sådan farvetilsætning ikke altid vil være mulig på grund af visse opløsningsmidlers anvendelsesformål. Udvalget anmoder Kommissionen om at undersøge muligheden for:

- at mærke visse giftige produkter ved hjælp af et farvestof,
- at lade en selvklebende etiket medfølge visse produkter, som skal præpareres og/eller konserveres i en beholder, der ikke oprindeligt har ledsaget produktet,
- eller at søge andre løsninger med henblik på at undgå de ovennævnte forvekslinger.

3. Utilstrækkelig information af offentligheden forvolder talrige ulykker. Udvalget anmoder derfor Kommissionen om at vie disse spørgsmål særlig opmærksomhed i forbindelse med sin oplysningspolitik samt om at opfordre medlemsstaterne til at gøre noget tilsvarende.

4. Udvalget tager til efterretning, at det foreliggende direktivforslag efter vedtagelsen i Rådet skal træde i kraft samtidig med et kommissionsdirektiv om ændring af bilagene. Udvalget har ikke fået forelagt dette andet forslag, som er blevet udarbejdet efter proceduren med »tilpasning til den tekniske udvikling«, og hvis formål er at supplere bilaget med andre kategorier af opløsningsmidler. Det udtrykker ønske om, at der i denne procedure indgår en tilstrækkelig bred høring af samtlige berørte økonomiske og sociale kredse: industri, handel, landbrug, fagforeninger for arbejdstagere, som er udsat for opløsningsmidler, samt forbrugere. Mindst én af disse grupper er i øvrigt ikke blevet hørt af Kommissionen om det foreløbige forslag til direktiv. Kommissionen bør bestræbe sig på fremover at høre samtlige berørte kredse om sine foreløbige forslag, således som det er tilfældet på andre områder (landbrugsprodukter, levnedsmidler, kosmetik, toldspørgsmål osv.)

5. Udvalget tvivler på, om det er hensigtsmæssigt at forbyde medlemsstaterne at stille krav om påteg-

ning af førstehjælpsvejledning på etiketten for giftige produkter. For at redde offeret er det således i visse tilfælde nødvendigt at gribe øjeblikkeligt ind. At tilkalde læge og derefter bistand fra et giftoplysningscenter kræver en telefon, og en sådan forefindes ikke altid i umiddelbar nærhed af ulykkesstedet. Kost-

bare minutter kunne således gå tabt. Udvalget anmoder Kommissionen om at tage dette punkt op til fornyet overvejelse med henblik på i så vid udstrækning som muligt at forebygge virkningerne af eventuelle ulykker.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*
Basil de FERRANTI

BILAG

til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse

1. Forkastet ændringsforslag

Forslaget forkastedes under forhandlingerne:

Side 3, punkt 5

erstattes med følgende:

»Afdelingen har endnu ikke været i stand til at tage endelig stilling, om det er fornuftigt at forbyde medlemsstaterne at stille krav om påtrykning af førstehjælpsvejledning på etiketten for opløsningsmidler. Under alle omstændigheder bør det anføres på etiketten, at man skal søge læge, hvis man ved en fejltagelse kommer til at indtage et opløsningsmiddel. Der kan imidlertid tænkes tilfælde, hvor det forekommer nødvendigt at gribe omgående ind, og hvor det er umuligt at tilkalde læge tilstrækkelig hurtigt. Med henblik på sådanne tilfælde anmoder afdelingen Kommissionen om at tage spørgsmålet om førstehjælpsvejledning op til behandling endnu engang.«

Begrundelse

Som teksten nu er formuleret, får man det indtryk, at afdelingen går ind for påtrykning af førstehjælpsvejledning på beholdere indeholdende oplysningsmidler. Afdelingens medlemmer var imidlertid langt fra enige i dette spørgsmål, hvilket kommer bedre til udtryk med den nye formulering.

Resultatet af afstemningen

6 stemte for, 26 stemte imod, 9 undlod at stemme.

2. Følgende tekst i afdelingens udtalelse ændredes på baggrund af et ændringsforslag, som godkendtes under forhandlingerne:

Side 2, punkt 2

Der sker mange dødelige ulykker på grund af uopsigtighed, og dette problem kan ikke løses ved etikettering af farlige præparater. Ulykker sker f. eks., når et giftigt produkt præpareres (ved hjælp af pulver, granulat, etc.) eller hældes over i en beholder, der har indeholdt levnedsmidler. For at undgå farlige forvekslinger tilsætter visse fabrikanter deres giftige produkter farver, som ikke forekommer i drikkevarer (f. eks. blå). Hvor det giftige produkt ikke mere befinder sig i sin oprindelige emballage, er det kun via produktet selv, at dets farlighed kan tilkendegives. Afdelingen anmoder Kommissionen om at undersøge muligheden.

Resultat af afstemningen

35 stemte for, 1 undlod at stemme.

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om bekæmpelse af illegal vandring og illegal beskæftigelse

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 97 af 22. april 1978, side 9.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 18. april 1978 i medfør af artikel 100 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100 og 198,

under henvisning til anmodning af 20. april 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber,

under henvisning til beslutning truffet af dets præsidium den 26. april 1978 om at pålægge Afdelingen for sociale anliggender at udarbejde en udtalelse om spørgsmålet,

under henvisning til Udvalgets udtalelse om det første direktiv af ⁽¹⁾ 23. februar 1977,

under henvisning til udtalelse fra Afdelingen for sociale anliggender af 18. maj 1978,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Kirschen,

under henvisning til forhandlingerne på Udvalgets 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978, og

ud fra følgende betragtninger:

Den vedvarende økonomiske krise har afsløret, hvor alvorlig situationen er for de illegale arbejdstagere;

der bør først og fremmest drages omsorg for, at disse arbejdstagere sikres en social beskyttelse, der er i overensstemmelse med EF's målsætninger;

det er nødvendigt at finde en retfærdig bestemmelse for samtlige udenlandske arbejdstagere, navnlig hvad angår social sikring, retshjælp og økonomiske forhold —

⁽¹⁾ EFT nr. C 77 af 30. 3. 1977, s. 9.

énstemmigt

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. I udtalelsen af 23. februar 1977 om det første forslag til Rådets direktiv om illegal vandring udtrykte Udvalget tilfredshed med Kommissionens beslutsomhed i valget af retsgrundlag, nemlig artikel 100 i traktaten, men det beklagede dog, at EF ikke havde truffet nogle konkrete foranstaltninger med henblik på at afhjælpe den kritiske situation for illegale vandrende arbejdstagere.

2. Kommissionen var modtagelig for denne kritik, idet den besluttede at ændre sit direktivforslag og indføje følgende elementer:

— styrkelse af samarbejdet mellem medlemsstaterne i forbindelse med bekæmpelsen af ulovlig vandring og beskæftigelse;

— indførelse af passende sanktioner;

— opfyldelse af arbejdsgivernes forpligtelser;

— sikring af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med det udførte arbejde.

Disse forskellige punkter findes i øvrigt i Rådets resolution af 9. februar 1976 om et handlingsprogram til fordel for vandrende arbejdstagere.

3. Under hensyntagen til Det økonomiske og sociale Udvalgs bemærkninger har Kommissionen lagt mere vægt på forebygning og navnlig med hensyn til oplysning.

4. Hvad angår bekæmpelsen af illegal beskæftigelse finder Kommissionen ligeledes, at der bør tages hensyn til de virkninger, som den kan få på det sociale og menneskelige plan for den illegale vandrende arbejdstager.

5. Men det er i alt væsentligt på beskyttelsesområdet, at Kommissionen har gjort en bemærkelsesværdig indsats, for så vidt dette aspekt praktisk talt ikke blev behandlet i den første version af direktivforslaget. Udvalget havde imidlertid kraftigt fremhævet, at de berørte arbejdstagere meget ofte var ofre for skrupeløse personers handlinger og i mange tilfælde var overbevist om at være i overensstemmelse med lovgivningen i beskæftigelseslandet.

6. Særlige bemærkninger

6.1. På opfordring af Udvalget har Kommissionen i sin begrundelse taget hensyn til betydningen af, at vandrende arbejdstagere i tredjelande får tilstrækkelig oplysning og til det samarbejde, der bør finde sted mellem myndighederne i værtslandet og emigrationslandet.

6.2. Udvalget fremhæver dog, at det ville være ønskeligt, at en »Overenskomst« indgået mellem de ni medlemsstater i Rådet kunne åbne vejen for et eksperiment inden for »EF-straffelovgivningen«, hvilket ville have meget stor politisk betydning: harmoniseringen af visse aspekter af straffelovgivningen i Fællesskabet ville være et vigtigt skridt hen i retning af en europæisk enhed.

6.3. Hvad angår artikel 1 gør Udvalget opmærksom på de bekymringer, det havde givet udtryk for i sin tidligere udtalelse med hensyn til flygtningenes forhold og særlige problemer. Udvalget benytter på ny lejligheden til at understrege den betydning, det tillægger overholdelsen af de forskellige internationale bestemmelser vedrørende asylretten, som beskytter denne befolkningsgruppe, og til at anmode om, at de mennesker, der af politiske grunde ikke befinder sig i deres hjemland, under ingen omstændigheder kan betragtes som illegale vandrende arbejdstagere.

På den anden side beklager Udvalget, at dets ønske om at komplettere artikel 1 ved direkte at nævne »transit« af illegale arbejdstagere på en medlemsstat ikke er blevet taget til efterretning.

6.4. Udvalget ser med tilfredshed på, at artikel 2 er blevet kompletteret med et afsnit vedrørende det af Udvalget ønskede samarbejde med de berørte samfundsgupper med henblik på at kontrollere arbejdskraftens bevægelse.

6.5. Med hensyn til artikel 4 beklager Udvalget, at det ikke direkte nævnes, at »menneskesmuglere« bør retsforfølges i alle medlemsstater, hvor de udøver deres virksomhed. Kun systematiske sanktioner kan således gøre en ende på en uholdbar situation.

6.6. Udvalget ser med tilfredshed på, at Udvalgets ønske om, at arbejdstageren og hans/hendes familie i tilfælde af udvisning ikke skal bære omkostningerne i forbindelse hermed, er medtaget i sin helhed i artikel 5.

6.7. Kommissionen har i artikel 6 og 7 ligeledes taget hensyn til ønsket om at alle klagemuligheder anføres; hvis afgørelsen omfatter udvisning, har klagen suspensiv virkning, og der gives vederlagsfri retshjælp.

Udvalget minder ligeledes om, at det i sin udtalelse af 23. februar 1977 ⁽¹⁾ om Kommissionens første forslag var af den opfattelse, at »... klagen over en afgørelse om straf på grund af illegal beskæftigelse bør vurderes under hensyntagen til de sociale og menneskelige aspekter, samt til de eventuelle juridiske konsekvenser for arbejdstageren efter dennes tilbagevenden til hjemlandet.«

⁽¹⁾ EFT nr. C 77 af 30. 3. 1977, stk. 2.5.2.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om forslag

- til Rådets forordning (EØF) om tilpasning af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, for at gøre det muligt at anvende bestemmelserne på selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer
- til Rådets forordning (EØF) om tilpasning af bilagene til Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, for at gøre det muligt at anvende bestemmelserne på selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 14 af 18. januar 1978, side 9.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 12. januar 1978 i medfør af artikel 51, 198 og 235 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —
under henvisning til traktaten for Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 51, 198 og 235,

under henvisning til anmodning af 13. januar 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om en udtalelse,

under henvisning til afgørelse truffet af Udvalgets formand og vedtaget den 18. januar 1978 i henhold til forretningsordenens artikel 22 om at pålægge Afdelingen for sociale anliggender at udarbejde et forslag til udtalelse og beretning herom,

under henvisning til udtalelse fra Afdelingen for sociale anliggender af 18. maj 1978,

under henvisning til beretning udarbejdet af ordføreren, hr. Purpura og forelagt af hr. Pronk,

under henvisning til forhandlingerne på Udvalgets 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978, og

ud fra følgende betragtninger:

De sociale sikringsbestemmelser for arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, er omfattet af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 og Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 af 21. marts 1972;

de nævnte to forordninger (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 for arbejdstagere er flere gange blevet ændret og udbygget ved fællesskabsforanstaltninger; det drejer sig specielt om Rådets forordning (EØF) nr. 1392/74 af 4. juni 1974, Rådets forordning (EØF) nr. 1209/76 af 30. april 1976 og endelig

Rådets forordning (EØF) nr. 2595/77 af 21. november 1977, mens Rådets forordning (EØF) om iværksættelse endvidere er blevet ændret af Rådets forordning (EØF) nr. 2139/74 af 15. oktober 1974;

Det økonomiske og sociale Udvalg har ved flere lejligheder i de seneste 10 år anmodet Kommissionen og Rådet om at indføre social sikring for selvstændige erhvervsdrivende; det er senest sket ved udtalelsen af 26. oktober 1977 om forslag til ændring af de to forordninger (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 om social sikring for arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og i udtalelse af 14. november 1977 om forslaget til direktiv om koordination af medlemsstaternes lovgivning for selvstændige erhvervsdrivende;

det er på tide, at Fællesskabet gør en indsats på dette område, så at Rådets to forordninger, (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 274/72, der flere gange er blevet ændret for arbejdstagere, også omfatter selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, som flytter inden for Fællesskabet for at kunne udøve deres virksomhed i henhold til den fri etablering og fri udveksling af tjenesteydelser —

uden stemmer imod, og idet 3 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1.1. Udvalget bifalder Kommissionens initiativ, omend dette er blevet taget meget sent (15 år efter den europæiske konference om social sikring i december 1962 og ca. 5 år efter forelæggelsen af det sociale handlingsprogram fra april 1973). Den anmoder derfor Rådet om at træffe skridt til iværk-

sættelse af de foreslåede forordninger umiddelbart efter forelæggelsen af udtalelserne fra Europa-Parlamentet og Det økonomiske og sociale Udvalg for at indhente noget af den tid, der er anvendt til udarbejdelsen af de foreliggende forslag.

1.2. Udvalget godkender de to forslag om tilpasning af Rådets forordning, hvorefter den sociale sikring for arbejdstagere og deres familiemedlemmer, som flytter inden for Fællesskabet, skal udvides til også at omfatte selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, som flytter inden for Fællesskabet, under henvisning til etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser og med forbehold af følgende generelle og specielle bemærkninger.

2. Generelle bemærkninger

2.1.1. Udvalget ønsker i sin generelle bedømmelse af forslagene til forordningen at understrege den nære forbindelse mellem social sikring for selvstændige erhvervsdrivende og etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser. Hvis det skal være muligt at udøve disse rettigheder »effektivt«, må de pågældende arbejdstagere ikke blot sikres juridisk beskyttelse med hensyn til udøvelsen af deres erhverv, men også hvad angår social sikring og bistand.

2.1.2. Fællesskabets bestemmelser til beskyttelse af de selvstændige erhvervsdrivende bliver således mere omfattende og konkrete; de kan bevæge sig mere frit i Fællesskabets ni lande, etablere sig frit eller flytte midlertidigt til et andet land for at udøve deres erhverv, idet de nu er sikre på at kunne modtage sociale sikringsydelser på lige fod med medlemsstatens selvstændige erhvervsdrivende.

2.2.1. Ved behandlingen af forslaget til forordningen har Udvalget noteret sig, at Kommissionen i henhold til den nu gældende praksis har ønsket at høre Det økonomiske og sociale Udvalg, skønt dette ikke er obligatorisk; Udvalget ønsker at understrege, at det med største interesse følger de sociale sikkerhedsforanstaltninger, såvel for arbejdstagere som for selvstændige erhvervsdrivende, som flytter inden for Fællesskabet.

2.3.1. Udvalget noterer sig, at Kommissionens juridiske grundlag for de to forslag er artiklerne 2 og 7 i traktaten (Fællesskabets politiske, økonomiske og sociale mål og forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet), og artikel 51 (social sikring for vandrende arbejdstagere) samt artikel 235, ifølge hvilken Rådet kan vedtage forskrifter, når »en handling fra Fællesskabets side viser sig påkrævet for at virkeliggøre et af Fællesskabets mål inden for Fællesskabets rammer, og traktaten ikke indeholder fornøden hjemmel hertil«.

2.3.2. Udvalget er enig med Kommissionen og minder om, at det flere gange har anmodet om, at traktatens artikel 235 blev anvendt med henblik på løsning af de sociale problemer.

2.4.1. Ved udformningen af de to foreslåede foranstaltninger har Kommissionen foretrukket:

- a) at tilpasse Rådets forordning (EØF) nr. 1401/71 om social sikring for arbejdstagere med henblik på selvstændige erhvervsdrivende — såvel håndværkere som småhandlende og landbrugere og udøvere af et liberalt erhverv — i stedet for at udfærdige en ny forordning for de to kategorier arbejdstagere eller en særlig forordning for selvstændige arbejdstagere, hvor forordning (EØF) nr. 1401/71 for arbejdstagere forblev uændret; imidlertid har den ændret titlen på denne forordning og ændret de konkrete bestemmelser i de enkelte artikler;
- b) at udfærdige to forordninger, hvoraf den ene ændrer teksten til Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71, og den anden ændrer visse bilag til denne forordning.

2.4.2. Indledningsvis konstaterer Udvalget, at Kommissionen har benyttet lejligheden til at indføre visse gunstige bestemmelser for alle arbejdstagere, men det bemærker, at visse bestemmelser i forordning (EØF) nr. 1408/71 ikke omfatter de selvstændige erhvervsdrivende.

2.4.3. Udvalget mener, at det ikke er tilstrækkeligt at ændre titlen på forordning (EØF) nr. 1408/71 for at udvide anvendelsesområdet på selvstændige erhvervsdrivende, når »betragtningerne« forbliver uændrede (det fremgår altså ikke heraf, hvorfor udvidelsen af forordningen er foretaget). Men da der både er argumenter for og imod, er Udvalget rede til at acceptere Kommissionens system, idet det forventer, at denne vil tage spørgsmålet op på ny med henblik på at fastlægge en mulig »kodificering«, som kan kaste lys over visse basisproblemer.

2.4.4. Hvad angår muligheden for at have en fælles forordning i stedet for de to foreslåede forordninger, mener Udvalget, at »bilagene« til forordningerne om social sikring er en integrerende del heraf, og at den foreslåede ændring af visse bilag direkte angår udvidelsen af den foregående forordning til selvstændige erhvervsdrivende, samt at det er meget tvivlsomt, om artikel 95 i forordning (EØF) nr. 1408/71 i sig selv er tilstrækkelig til at udgøre det juridiske grundlag, da anvendelsesområdet er ændret af nye bestemmelser; det anmoder derfor Rådet om at tage spørgsmålet op til fornyet overvejelse med henblik på at afgøre, om det ikke som tidligere ville være bedre at samle de to forslag i en fælles tekst,

indtil der evt. foreligger en »kodificering«, da det af praktiske grunde bør undgås, at der forekommer en multiplicering af de juridiske tekster, der kan skabe uvished og forvirring hos de personer, der er berørt af fællesskabsbestemmelserne.

2.5.1. De to forslag til forordning indebærer udelukkende en ændring og tilpasning af forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971, og de senere ændringer. Det er Kommissionens hensigt hurtigst muligt at udarbejde et forslag til forordning for på lignende vis at komplettere anvendelsesbestemmelserne i forordning (EØF) nr. 574/72 af 21. marts 1972 samt de senere ændringer.

2.5.2. Da den foreslåede forordning først skal træde i kraft 6 måneder efter offentliggørelsen i EF-Tidende af forordningen om tilpasningen af forordning (EØF) nr. 574/72, der skal gøre det muligt at anvende bestemmelserne på selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, anmoder Udvalget Kommissionen om hurtigst muligt at færdiggøre studierne og forelægge Rådet forslaget til forordning om tilpasning (hvorved nævnte forordning (EØF) nr. 574/72 og tilhørende bilag ændres), så at en social sikringsordning hurtigst muligt kan træde i kraft for selvstændige erhvervsdrivende.

3. Betragtninger og særlige forslag

3.1.1. I forslaget til forordning er »arbejdstager« og »selvstændig erhvervsdrivende« ikke defineret på grundlag af den pågældendes erhverv men på grundlag af sociallovgivningen i den medlemsstat, hvor han udøver sin virksomhed. Endvidere fremgår det af definitionen på »personkategorien«, dvs. beskrivelsen af de personer, der omfattes af den sociale sikringsordning, at udformningen af artikel 1 i forordning nr. 1408/71 er omarbejdet, idet man ikke længere kræver af frivilligt forsikrede personer, at de tidligere har været obligatorisk forsikrede.

3.1.2. Udvalget bifalder kriteriet for den nye definition, der er inspireret af De europæiske Fællesskabers domstoles retspraksis. Det påpeger, at det er vigtigt, at dette krav om en tidligere obligatorisk forsikring ophæves, og tilslutter sig fuldt ud denne bestemmelse.

I henhold til artikel 1a), litra a, i den nye forordning vil også personer, der har en frivillig forsikring i henhold til medlemslandenes lovgivning, kunne nyde godt af Fællesskabets sociale sikringsordning, og de behøver ikke tidligere at have været forsikrede obligatorisk for samme risiko og i den samme stat.

3.1.3. Derimod udelukker fællesskabsbestemmelserne dem, der ikke kan godtgøre, at de i en vis periode har været forsikrede som arbejdstagere, idet de i visse stater nyder godt af det nationale sociale sikringsystem i deres egenskab af bosiddende, men

ikke fordi de er arbejdstagere eller selvstændige, hvorfor de ikke kan påberåbe sig, at de i den tidligere periode har været forsikrede som arbejdstagere.

3.1.4. Udvalget kan kun beklage denne uberettigede diskrimination og anmoder indtrængende Kommissionen og Rådet om at slette følgende i artikel 1 aa), stk. iv) i den foreslåede forordning: »Når den pågældende tidligere har været forsikret inden for rammerne af denne ordning som arbejdstager eller som selvstændig erhvervsdrivende, således som disse udtryk er defineret i stk. ii) eller iii).«

3.2.1. Alle medlemsstaternes lovgivninger og sociale sikringsordninger for selvstændige erhvervsdrivende er omfattet, uanset om det drejer sig om særordninger for denne kategori af forsikrede eller ordninger for samtlige indbyggere eller hele den erhvervsmæssigt beskæftigede del af befolkningen. Dog er der to undtagelser: a) i Frankrig, ordningerne for forsikring mod invaliditet og dødsfald for selvstændige i erhverv uden for landbruget; b) i Tyskland, vedtægtsmæssige ordninger for de liberale erhverv, der ikke henhører under Forbundsstatens kompetence, men under de enkelte »Länder«.

3.2.2. Udvalget er klar over, at disse undtagelser er motiverede af juridiske grunde, men det gør opmærksom på, at det derved i nogle tilfælde kan være vanskeligt at blive berettiget til ydelser i det pågældende land, da det således gøres umuligt at sammenlægge forsikringsperioder tilbagelagt i forskellige medlemsstater (hvilket ellers er fastsat i traktaten). Det anmoder derfor Kommissionen om at opfordre de berørte medlemsstater til at tilskynde til eller fremme initiativer fra de berørte erhvervskredse med henblik på at gøre det muligt at anvende EF-forordningen på disse ordninger og især at tage et gensidigt hensyn til de forsikringsperioder, der er blevet tilbagelagt inden for disse ordninger og de andre medlemsstaters ordninger.

3.3.1. Med den foreslåede ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 er artikel 13 og 14 stadig inspireret af princippet om »at en fælles lovgivning skal finde anvendelse«, også for selvstændige, der udøver deres erhvervsmæssige virksomhed i flere medlemsstater, hvilket med meget få undtagelser er en fordel for arbejdstagerne, både hvad angår bidrag og udbetaling af ydelser. Udvalget er her enig med Kommissionen.

3.3.2. Det skal imidlertid påpeges, at man i den italienske tekst til forslaget om forordning sandsynligvis som følge af en skrivefejl i pkt. 2, der henviser til artikel 13, stk. 2, har undladt at medtage en ny udformning af litra b). Dette bør rettes og følgende sætning indføres: i litra b), første linje, ændres udtrykket »som er beskæftiget« til »som udøver erhvervsmæssig virksomhed«.

3.3.3. Den nye udformning af artikel 14 kan medføre uvished og forvirring, idet visse regler og litra udelukkende angår selvstændige erhvervsdrivende, mens andre udelukkende omfatter arbejdstagere og atter andre begge kategorier. Udvalget anmoder Kommissionen om at omarbejde forordningens afsnit II, så det klart fremgår, om bestemmelserne finder anvendelse på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende eller begge kategorier.

3.4.1. Ved udvidelsen af fællesskabsbestemmelserne er der visse undtagelser for selvstændige:

- a) visse bestemmelser for sammenlægning af forsikringsperioder med henblik på pensionsrettigheder;
- b) muligheden for at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat.

Den første undtagelsesbestemmelse omfatter særlig invaliditet, pensions- og livsforsikringsordninger i medfør af artikel 38, der er revideret i forordningens stk. 3. Den anden omfatter selvstændige i medfør af artikel 69, stk. 1, artikel 70, stk. 1, 2. punktum og artikel 71, stk. 1, litra a) i), og omfatter reglerne for erhvervelse, opretholdelse og overførelse af ret til arbejdsløshedsunderstøttelse.

3.4.2. Udvalget erkender, at det frembyder visse vanskeligheder at slette disse to undtagelser og har fremkaldt modstand fra visse medlemsstats side. Det mener imidlertid, at de er af alvorlig karakter, omend de kun vil omfatte et begrænset antal personer i praksis. Hvad angår arbejdsløshedsunderstøttelse, forekommer bestemmelserne også uheldige, idet der ikke tages hensyn til den psykologiske virkning, de vil have på selvstændige, der udfører intellektuelt arbejde. Rådet og Kommissionen anmodes derfor om at tage sagen op til fornyet overvejelse.

Endvidere er der en anden mulighed for at ordningen for arbejdstagere ikke vil omfatte selvstændige. Det drejer sig om det reviderede stk. 5 i artikel 45 i forordning (EØF) nr. 1408/71.

3.5.1. Ifølge artikel 45 i forordning (EØF) nr. 1408/71 har en arbejdstager, der er blevet uarbejdsdygtig på et tidspunkt, hvor han ikke længere er omfattet af den lovgivning, i henhold til hvilken

han har ret til invaliditetsydelse, krav på ydelse efter en anden medlemsstats lovgivning, såfremt han var omfattet af denne på det tidspunkt, hvor risikoen forelå.

Denne mulighed gælder imidlertid ikke for selvstændige, idet der i det nye stk. 5 tales om »arbejdstagere«.

3.5.2. Udvalget er klar over, at årsagen til denne diskrimination er at finde i en særlig bestemmelse i den hollandske lovgivning, der er en typisk »risikolovgivning«; det anmoder imidlertid Kommissionen om at tage problemet op på ny og finde en gunstig løsning herpå.

4. Konklusioner

4.1.1. Udvalget ønsker i sine konklusioner og forslag til forslaget til forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 at understrege, at der i senere år har været vanskeligheder med at koordinere de nationale lovgivninger for social sikring både for arbejdstagerne og senere for de selvstændige erhvervsdrivende, hvilket i væsentlig grad skyldes forskellene i de forskellige landes lovgivninger.

Det økonomiske og sociale Udvalg har fremhævet dette i udtalelsen af 25. januar 1967 om forslaget til den reviderede forordning nr. 3 og i sin udtalelse af 27. oktober 1971 om forslaget til forordning (EØF) nr. 574/72 og i andre senere udtalelser.

4.1.2. Udvalget mener, at øjeblikket nu er inde til gradvis, men med fast hånd at træffe konkrete foranstaltninger til en harmonisering af de nationale bestemmelser i overensstemmelse med traktatens artikel 117 og 118. Der er brug for »politisk vilje«, idet man kun kan nå frem til en europæisk enhed på det sociale og økonomiske område, hvis de enkelte stater er rede til at ophæve de lovbestemmelser, der er i konflikt med andre landes, og harmoniserer lovene for at nå frem til en »fælles lovgivning«.

Hvis der er politisk vilje hertil, vil de juridiske problemer, der hindrer en fællesskabsaktion, kunne overvindes, i betragtning af, at Kommissionen og Rådet nu har påtaget sig den opgave at iværksætte traktatens artikel 235.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varmtvandsmålere

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 283 af 24. november 1977, side 6.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 8. november 1977 i medfør af artikel 100 i traktaten om oprettelsen af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100,

under henvisning til anmodning af 9. november 1977 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets præsidium den 22. november 1977 om at pålægge Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser på mødet den 10. maj 1978,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, hr. Marvier, og

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978 —

énstemmigt

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

Udvalget tilslutter sig Kommissionens forslag under hensyntagen til følgende bemærkninger:

1. Generelle bemærkninger

1.1. Udvalget tilslutter sig Kommissionens forslag, hvis mål er at sikre varmtvandsmålere adgang til det

fælles marked og i den anledning at harmonisere de nationale lovgivninger på området, men på en sådan måde, at især nye hindringer undgås for lande, hvor en sådan lovgivning endnu ikke findes.

1.2. Der er tale om et produkt, der finder stigende anvendelse, især i energibesparende øjemed og for at sikre en mere retfærdig fordeling af varmtvandsudgifterne blandt forbrugerne.

En umiddelbar virkning af den stærkt stigende anvendelse af varmtvandsmålere er, at den enkelte bruger får et klart overblik over de faktiske varmtvandsomkostninger, som han så søger at begrænse, hvorved spild og utætheder i varmtvandssystemet undgås. I nogle tilfælde er der således sket et særdeles betydeligt fald i varmtvandsforbruget. Ved måler-aflæsningen opdages det iøvrigt øjeblikkeligt, om varmtvandssystemer er defekte eller helt ude af drift.

Varmt vand er meget dyrt, adskillige gange dyrere end koldt vand. Der forbruges mindre varmt vand end koldt vand. Ikke desto mindre er varmtvandsregningerne meget større end koldtvarsregningerne. Denne forskel vil formentlig blive endnu større fremover på grund af den forventede stigning i energiprisen.

2. Særlige bemærkninger

2.1. I dette nye direktiv indfører Kommissionen en »0«-klasse og andre numeriske værdier for de øvrige klasser med henblik på anvendelse af varmtvandsmålere som en del af varmeenergimålere. Man bør imidlertid være opmærksom på, at varmtvands-

målere, der anvendes som sådan, er specifikke apparater, der bruges til helt andre formål end varmeenergimålere. Derfor må deres præcision være mindst lige så stor, om ikke større, end koldtvandsmålere.

2.2. Ikke alene af denne grund, men også som følge af den tekniske udvikling, der er sket siden udarbejdelsen af direktivet blev påbegyndt — en udvikling som energikrisen har fremskyndet — og af hensyn til de store omkostninger pr. faktureret enhed, forekommer det i forbrugernes egen interesse nødvendigt, at harmoniseringen bringes i overensstemmelse med udviklingen.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

2.3. Udvalget skal derfor anmode Kommissionen om af hensyn til forbrugerne at tage de forskellige foreslåede klasser op til fornyet overvejelse under hensyntagen til de bemærkninger, der er fremsat af visse medlemmer og indeholdt i afdelingens beretning.

3. Den valgte harmoniseringsform

I overensstemmelse med sin generelle holdning hertil giver Udvalget udtryk for det synspunkt, at en fuldstændig harmonisering på dette område vil være ønskelig.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende almindelige konstruktionsforskrifter og visse beskyttelsesmåder for elektrisk materiel bestemt til anvendelse i eksplosionsfarlig atmosfære

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 4 af 6. januar 1978, side 2.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 4. januar 1978 i medfør af artikel 100 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100,

under henvisning til brev af 6. januar 1978, hvori Rådet for De Europæiske Fællesskaber anmoder om Udvalgets udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets præsidium den 31. januar 1978 om at pålægge Afde-

lingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser på mødet den 10. maj 1978,

under henvisning til mundlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Masprone, og

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978 —

énstemmigt

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

Udvalget godkender direktivforslaget under forbehold af følgende bemærkninger:

1. Udvalget udtrykker tilfredshed med, at forslaget er baseret på harmoniserede normer, hvilket det ofte før har udtrykt ønske om.
2. Da der imidlertid er tale om materiel, som kan frembyde risici for menneskers sikkerhed, skal Udvalget udtrykke ønske om, at der foretages en total harmonisering på dette område.
3. I henhold til artikel 5 skal direktivet kunne ændres efter den procedure, der er fastsat i artikel 7 i rammedirektivet om tilpasning til den tekniske udvikling; efter Udvalgets opfattelse bør Kommissionen

rådføre sig med de berørte fag- og erhvervskredse — det være sig repræsentanter for enten producenter, forbrugere eller standardiseringsinstitutter — før den bringer de ændringer i forslag som den måtte skønne nødvendige.

4. Udvalget skal henlede Kommissionens opmærksomhed på, at artikel 7, og specielt dennes stk. 2, i henhold til hvilken en eventuel tilbagekaldelsesakt skal meddeles indehaveren af overensstemmelsescertifikatet, i praksis kan skabe juridiske problemer i en række lande; iøvrigt bør man også være opmærksom på, at de organer, som er bemyndiget til at udstede overensstemmelsescertifikater, ikke altid er statsorganer.
5. Udvalget ser gerne, at norm nr. 50018 (jf. bilag I) kompletteres af det kompetente officielle organ, inden direktivet vedtages.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*
Basil de FERRANTI

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om tiltrædelse af De forenede Nationers konvention om en kodeks for linjekonferencer

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 35 af 11. februar 1978, side 3.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 30. januar 1978 i medfør af artikel 84, § 2, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 84, stk. 2,

under henvisning til anmodning af 3. februar 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om Udvalgets udtalelse om nævnte forslag,

under henvisning til beslutning truffet af dets formand den 10. februar 1978 om at pålægge afdelingen at udarbejde udtalelse om forslaget,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for transport og kommunikation på det 119. møde den 12. maj 1978,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Bos (forretningsordenens artikel 29),

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978, og

ud fra følgende betragtninger:

På De forenede Nationers Udenrigshandels- og Udviklingskonference (UNCTAD) blev en overenskomst om en kodeks for linjekonferencer lagt frem til ratificering eller tiltrædelse;

denne kodeks indeholder bestemmelser vedrørende medlemskab af konferencer, opdeling af last blandt konferencerederierne, forholdet mellem konference-rederierne og speditørfirmaerne, ændring af fragtraterne samt bilæggelse af stridigheder;

anvendelse af bestemmelserne i kodeks vil få indflydelse på de hidtidige ordninger for linjeskibsfart, såvel inden for EF som i tredjelande, og navnlig få konsekvenser for de i EF etablerede rederiers og speditørers interesser;

EF bør i sin målsætning sigte mod at sikre sin egen linjeskibsfart en passende og rimelig andel i verdensskibsfarten;

med kodeks vil der desuden foreligge et værdifuldt instrument til hævvelse af udviklingslandenes interesser og løsning af nogle af deres problemer;

visse bestemmelser i kodeks vedrørende den måde, bestemmelserne i EØF-traktaten fungerer på;

Udvalget arbejder for tiden på en studie om problemerne i den internationale søtransport, hvori det foruden problemerne omkring flagdiskriminering, bekvemlighedsflag og nye søfartsnationer også behandler spørgsmålet om en løsning af disse problemer i større sammenhæng på baggrund af kodeks, og vil derfor senere på ny behandle spørgsmålet om kodeks —

énstemmigt

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Udvalget tilslutter sig principielt Kommissionens forslag, men ønsker dog samtidig at fremsætte følgende generelle og særlige bemærkninger.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Efter Udvalgets opfattelse må følgende sikres:

- opdeling af lastmængden med gensidig aftalte undtagelser, der ikke krænker udviklingslandenes interesser;
- tiltrædelse af 40:40:20-princippet som udgangspunkt for fleksible lastfordelingsaftaler, der skal tilvejebringes gennem kommercielle forhandlinger;
- desuden adgang for de i EF og i de andre OECD-lande etablerede crosstraders til at deltage i transporten mellem OECD og andre markedsøkonomiske områder;
- optimal udnyttelse af kodeks med færrest mulige statslige indgreb;

3. Særlige bemærkninger

Ved gennemgang af Kommissionens forslag bliver man efter Udvalgets opfattelse gjort opmærksom på en række problemkredse, som den i det følgende kort skal skitsere og derefter tage stilling til.

3.1. Ratificeringsprocedure og forbehold (artikel 1 og 2 samt bilag I)

Udvalget er af den opfattelse, at medlemsstaterne bør ratificere eller tiltræde kodeks, men mener ligesom Kommissionen, at der bør tages forbehold over for begrebet »nationalt rederi«. Den af FN fastlagte definition er således ikke i overensstemmelse med EF-traktaten.

Udvalget har fået oplyst, at Kommissionen nu overvejer at ændre den i artikel 2 indeholdte definition af begrebet »nationalt rederi«.

Efter indgående drøftelser er Udvalget nået til den opfattelse, at man bør anbefale Kommissionen at finde en endnu klarere definition, som udelukker enhver tvivl om begrebet »nationalt rederi«.

3.2. Kommissionens forhandlinger med de stater, der er medlemmer af Organisationen for økonomisk Samarbejde og Udvikling (artikel 5 og 6)

Udvalget er af den opfattelse, at Fællesskabets ratificering af kodeks ikke bør gøres afhængig af udfaldet af tilsvarende forhandlinger inden for rammerne af OECD.

3.3. *Vedtagelse af en forordning om anvendelse af EØF-traktatens konkurrenceregler på linjekonferenceaftaler*

Det er Udvalgets opfattelse, at en sådan forordning på intet punkt må være i modstrid med kodeks, idet man naturligvis vil have sikret sig, at denne er forenelig med EØF-traktaten.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

3.4. *Revisionskonference (artikel 7 og 8)*

Udvalget mener, at Kommissionen i perioden forud for revisionskonferencen bør beskæftige sig med spørgsmålet om illoyal konkurrence fra skibe, som ikke hører under kodeks, og skitsere mulige løsninger.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om oversigt over det arbejde, der skal udføres på det veterinære og zootekniske område og i forbindelse med beskyttelse af dyr; redegørelse for personalebehovet

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er endnu ikke offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 6. marts 1978 i medfør af artikel 47 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 47 og 198,

under henvisning til Rådets anmodning af 20. marts 1978 om Udvalgets udtalelse,

under henvisning til Udvalgets præsidiiums afgørelse af 29. marts 1978 om at pålægge afdelingen at udarbejde udtalelse om Kommissionens meddelelse,

under henvisning til Udvalgets tidligere udtalelser inden for området,

under henvisning til ordføreren, hr. Schnieders' mundtligt forelagte beretning,

under henvisning til Landbrugsafdelingens udtalelse af 11. maj 1978,

under henvisning til forhandlingerne på Udvalgets 159. plenarforsamling af 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj. —

énstemmigt

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Udvalget godkender indholdet og målsætningerne i Kommissionens meddelelse til Rådet.

2. Udvalget tager til efterretning, at meddelelsen for størstedelen består i en konstatering af Kommissionens forpligtelser inden for de veterinære, zootekniske og dyrebeskyttelsesmæssige områder, og finder det således nødvendigt at henstille, at Kommissionen frem for alt sikrer gennemførelsen og forvaltningen af de direktiver, som Rådet allerede har vedtaget, og som Udvalget har afgivet udtalelser om på de pågældende tidspunkter.

3. For hurtigst muligt at se den nuværende situation afhjulpet opfordrer Udvalget Kommissionen til snarest muligt at stille de nødvendige finansielle mid-

ler til rådighed for programmets iværksættelse; det beklages dog, at disse forslag fremsættes med så stor forsinkelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*
Basil de FERRANTI

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 1192/69 om fælles regler for normaliseringen af jernbanevirksomhedernes regnskaber

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 307 af 21. december 1977, side 5.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 16. december 1977 i medfør af artikel 75 og 94 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR --

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 75 og 94,

under henvisning til anmodning af 20. december 1977 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om udtalelse,

under henvisning til Rådets beslutning 65/271/EØF af 13. maj 1965 vedrørende harmonisering af visse bestemmelser, der har indvirkning på konkurrencen inden for jernbane-, landevejs- og vandvejstrafikken ⁽¹⁾,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 1192/69 af 26. juni 1969 om fælles regler for normaliseringen af jernbanevirksomhedernes regnskaber, navnlig artikel 3, stk. 2, artikel 4, stk. 4, og bilag III B 4 ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om det kommissionsforslag, der er grundlag for den ovenstående forordning ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 23. maj 1973 om forslag til Rådets forordning om udvidelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1192/69 ⁽⁴⁾,

under henvisning til beslutning truffet af dets formand den 9. januar 1978 om i henhold til artikel 22 i forretningsordenen at pålægge Afdelingen for transport og kommunikation at udarbejde udtalelse om dette emne,

under henvisning til ordføreren, hr. Hildgen's og medordførerne, hr. Bernaert og hr. Hennig's forberedende arbejde,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for transport og kommunikation på mødet den 12. maj 1978,

⁽¹⁾ EFT nr. 88 af 24. 5. 1965, s. 1500/65.

⁽²⁾ EFT nr. L 156 af 28. 6. 1969, s. 8.

⁽³⁾ EFT nr. C 118 af 11. 11. 1968, s. 7.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 86 af 16. 10. 1973, s. 1.

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Hildgen (artikel 29 i forretningsordenen),

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978, og

ud fra følgende betragtninger:

Et af målene for den fælles transportpolitik er at fjerne de forskelle, der kommer til udtryk som følge af de offentlige myndigheders indgriben, ved at der pålægges jernbaneselskaberne byrder eller gives dem fordele, og som derfor i væsentlig grad kan fordreje konkurrencevilkårene,

et første resultat på dette område blev opnået ved vedtagelsen af forordning (EØF) nr. 1192/69 —

énstemmigt

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Generelle bemærkninger

Med forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 1192/69 kompletteres de gældende regler for normaliseringen af jernbanevirksomhedernes regnskaber, som samtidig tilpasses den i mellemtiden indtrufne udvikling.

Efter Udvalgets opfattelse er normaliseringen af jernbanevirksomhedernes regnskaber et vigtigt led i den fælles trafikpolitik. Den skal for det første udligne de byrder og fordele, der er den egentlige jernbandedrift uvedkommen, og således føre til et transportmarked uden konkurrenceforvridninger. For det andet muliggør den klare afgrænsning af de af jernbandedriften uvedkommende byrder og den tilsvarende normalisering af regnskaberne et bedre indblik i jernbanevirksomhedernes egentlige drifts- og forretningsresultater. Dette indblik er nødvendigt, hvis de transportpolitiske afgørelser, som alle virksomheder, der er beskæftiget på transportområdet, såvel som offentligheden berøres af, skal kunne træffes på det rigtige grundlag. Under forbehold af de følgende bemærkninger kan Udvalget derfor principielt tilslutte sig Kommissionens forslag, ifølge hvilket den hidtidige regnskabsnormalisering skal ajourføres og udformes klarere, ligesom beregningen af udligningsbeløbene skal gøres simple.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Artikel 1

Udvalget gik i sin udtalelse af 23. maj 1973 ind for den på det tidspunkt af Kommissionen foreslåede

udvidelse af anvendelsesområdet for forordning (EØF) nr. 1192/69 til også at gælde sidebaner.

Udvalget beklager, at Rådet ikke har fulgt dette forslag. Med den nu foreslåede udvidelse, der er begrænset til baner, som i væsentligt omfang deltager i international transport, vil man efter afdelingens opfattelse ikke kunne imødegå den ofte vanskelige situation på andre baner, der må bære de samme byrder som de nationale jernbanevirksomheder. Endvidere beklager Udvalget, at udvidelse til sidebaner gøres afhængig af en national procedure.

2.2. Artikel 3

Ifølge den i denne artikel foreslåede nye affattelse af artikel 4, stk. 4, i forordning (EØF) nr. 1192/69 skal normaliseringen bortfalde for to kategoriers vedkommende: pålæg vedrørende offentlige bygge- og leveringsordrer (kategori XIV) og hidtil manglende normalisering (kategori XV).

Udvalget er enig heri og tilslutter sig Kommissionens begrundelse.

Udvalget er ligeledes indforstået med de øvrige ændringer af artikel 4, stk. 4, i den oprindelige forordning, ifølge hvilke pålæg i kategori IX-XIII kun skal oprettholdes, hvis medlemsstaterne og jernbanevirksomhederne træffer aftale herom inden for rammerne af det i Rådets beslutning 75/327/EØF fastsatte program. På denne måde vil der givetvis kunne sikres en mere rimelig balance i pålæggene.

Udvalget er indforstået med, at normaliseringen af disse pålæg i modsætning til den hidtidige, valgfri ordning nu skal gøres obligatorisk. Det drejer sig her om pålæg, der vil kunne få betydelig indvirkning på arbejdsmarkedet (kategori IX) eller på de regionale, økonomiske strukturer (kategori XIII), og som medlemsstaterne ikke kan give afkald på af overordnede økonomiske og sociale grunde. Uden en obligatorisk erstatning for de heraf følgende byrder ville der være fare for, at banerne i betragtning af deres vanskelige situation ikke ville kunne indfri disse pålæg. Desuden er den obligatoriske erstatning for byrderne netop i disse tilfælde nødvendig for at sikre transportvirksomhederne ens konkurrencebetingelser.

2.3. Artikel 4

Udvalget tilslutter sig den foreslåede forenkling af beretningsmetoderne i bilag III og udtrykker tilfredshed med det positive harmoniseringsresultat, som det reducerede antal beregningsmetoder indebærer.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om forslag til Rådets ottende direktiv om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — foranstaltninger til tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret inden for landets grænser

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 26 af 1. februar 1978, side 5.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 18. januar 1978 i medfør af artikel 99, 100 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR --

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 99, 100 og 198,

under henvisning til anmodning af 20. januar 1978 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om en udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet den 31. januar 1978 af Det økonomiske og sociale Udvalgs præsidium om at pålægge Afdelingen for økonomiske og finansielle anliggender at udarbejde en udtalelse derom,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Peyromaure-Debord-Broca, og til forhandlingerne på afdelingens møde den 16. maj 1978,

med hensyn til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978 (mødet den 1. juni 1978) —

med 38 stemmer for og 0 imod, mens 19 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Indledning

1.1. I medfør af artikel 17, stk. 4, i det sjette momsdirektiv har Kommissionen udarbejdet et forslag til direktiv om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter med henblik på foranstaltninger til tilbagebetaling af moms til

afgiftspligtige personer, der ikke er etableret inden for det land, hvor ydelsen eller leveringen er sket.

1.2. For at undgå forskelsbehandling har man fundet det nødvendigt, at enhver merværdiafgift (på goder eller tjenesteydelser, der er nødvendig for udøvelse af den pågældende virksomhed), der erlægges af en afgiftspligtig i en EF-medlemsstat, tilbagebetales, når den afgiftspligtige person ikke er etableret i den stat hvor tjenesten ydes.

1.3. Der er fastsat følgende betingelser for at opnå tilbagebetaling fra et land, hvor man ikke er etableret:

- man må ikke være etableret i det land, hvor den virksomhed udøves, som kan give ret til tilbagebetaling;
- der skal fremlægges faktura over de goder og tjenesteydelser, der kan give ret til tilbagebetaling, eller importdokumenterne;
- der skal forelægges en attest udstedt af en administrativ myndighed, hvoraf det fremgår, at man er merværdiafgiftspligtig i den stat, hvor den økonomiske virksomhed udøves;
- der skal forelægges en skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at der ikke er udøvet nogen økonomisk aktivitet i landet i forbindelse med de goder eller tjenesteydelser, der er pålagt den afgift, der ansøges om tilbagebetaling af.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Der blev rejst tvivl om, hvorvidt dette direktiv var berettiget af et tilstrækkeligt stort antal tilfælde.

2.2. Det fremgik, at denne ret sikkert ville komme til at gælde for enhver professionel deltagelse i en stat, hvor man ikke udøver nogen form for virksomhed (kongresser, messer, rejser osv.), alle former for transport (af rejsende eller varer) og alle udgifter til hotel, køb af benzin, reparation af transportkøretøjer.

2.3. Spørgsmålet om bekvemlighedsfakturaer blev nævnt.

2.4. Men dette er ikke et særligt problem i denne forbindelse. Selv inden for den enkelte stat er man stødt på dette.

2.5. Formaliteterne og omkostningerne i denne forbindelse blev nævnt. Der blev fremsat forslag om at vedtage princippet om fradragsret i det land, hvor afgiftspligten indtræder.

2.6. Men hvordan kan man officielt fastsætte en sådan ret, uden at det land, hvor merværdiafgiften indtræder, foretager kontrol i det land, hvor der blev ydet momsfrigørelse, hvilket ville implicere begge parter og begge landes administrationer. Med andre ord er udgifterne for parterne og administrationerne reelle, men synes uundgåeligt.

2.7. Vil det i det hele taget være tilladt ifølge det sjette direktiv?

2.8. Artikel 17, stk. 4, i det sjette direktiv vedrører kun tilbagebetalingen, hvilket binder Kommissionen.

2.9. Hvis det derudover kun er landene, der berøres, eftersom momssatserne er forskellige, hvordan vil clearingens kunne foregå, og hvilke omkostninger vil den medføre?

2.10. I det omfang momsens ikke er fuldtud harmoniseret, må man være på vagt over for en forøgelse af de eksisterende forskelle.

2.11. Dette direktiv forekommer at være en overgangsforanstaltning af hensyn til den beskatningsmæssige retfærdighed, inden man kan gennemføre det generelle princip om afskaffelse af EF's interne afgiftsgrænser.

2.12. Under forbehold af ovenstående generelle og nedenstående særlige bemærkninger godkender Udvalget direktivet.

3. Særlige bemærkninger

3.1. Artikel 7

Udvalget prøver at finde en begrundelse for, at man i stk. 2 vælger kriterierne 25 og 50 RE. Det har noteret sig, at Kommissionen mener, at det ikke er i ansøgenes interesse, at den øvre grænse sættes op, men at det er muligt at sætte den ned, selv om kravet om 50 RE pr. år allerede var fordelagtigt.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. juni 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Rådet om sanering af Fællesskabets skibsbygningssektor

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 10 af 12. januar 1978, side 5.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 20. december 1977 i medfør af artikel 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —
under henvisning til artikel 198 i EØF-traktaten,

under henvisning til anmodning af 23. december 1977 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber om Udvalgets udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets præsidium den 31. januar 1978 om at pålægge Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser på mødet den 10. maj 1978,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Evain, og

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj —

énstemmigt, idet dog 1 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Den internationale skibsbygningsindustri er ude i en strukturel og konjunkturbestemt krise af et omfang og en varighed uden fortilfælde. Årsagen hertil er den manglende balance mellem udbud og efterspørgsel på nybygningsmarkedet. Oliekrisen og den internationale økonomiske recession har virket stærkt efterspørgselsbremsende, ligesom udbuddet er øget uforholdsmæssigt som følge af fejlskøn over behovet for ny tonnage, hvilket bl.a. skyldes, at vilkårene for

finansiering af flåderne har været alt for gunstige. Krisens alvorlige følger i de forskellige producentlande har medført statsindgreb på det internationale nybygningsmarked med de fordrejninger, som dette indebærer. Skibsbygningsindustrien i EF risikerer derfor simpelthen at forsvinde, hvis ikke der hurtigt iværksættes en passende EF-politik.

2. Udvalget konstaterer med tilfredshed, at Kommissionen er blevet klar over denne fare og foreslår nogle retningslinjer for en industripolitik netop beregnet for skibsbygningssektoren, så denne kan saneres og får mulighed for også på længere sigt at klare sig i konkurrencen på det internationale marked.

3. Udvalget støtter Kommissionens bestræbelser for at få gennemført en samordnet aktion mellem medlemsstaterne og EF med det formål, at der iværksættes en række foranstaltninger, der skal gøre værfterne konkurrencedygtige og sikre yderligere omstrukturering eller, om nødvendigt, modernisering af disse, samt træffes nogle sociale foranstaltninger til fordel for de beskæftigede på værfterne. Det konstaterer, at Kommissionens forslag om fastlæggelse af en »kvantitativ indikator« for efterspørgslen udelukkende tjener det formål at fremme disse bestræbelser. Udvalget er imidlertid af den opfattelse, at denne indikator ikke bør benyttes som produktionsmålsætning for 1980'erne.

Endvidere gør Udvalget Kommissionen opmærksom på, at situationen også er blevet vanskelig for reparationsværfterne i Fællesskabet. Den fælles politik må udformes således, at muligheden for reparationsværfternes eksistens opretholdes.

4. Udvalget er enig i analysen af krisens årsager, men havde gerne set, at man i Kommissionens

dokument havde understreget Japans medvirken til skabelsen af den nuværende situation med overkapacitet. Mens EF-værfterne i de seneste år har foretaget meget beskedne udvidelser af deres produktionskapacitet, har de japanske skibsværfter både nationalt og i en række tredjelande ført en kapacitetsudvidelsespolitik uden hensyntagen til de samråd, der i en årrække har fundet sted med repræsentanter for europæiske regeringer og skibsværfter.

Det skal ligeledes understreges, at ikke kun Japan, men også andre lande i Asien og Sydamerika har gjort sig gældende i den seneste tid.

5. Når Kommissionen understreger i sit dokument, at værfterne selv er skyld i deres manglende konkurrenceevne, tager den tilsyneladende ikke hensyn til de faktorer, som værfterne ikke selv er i stand til at påvirke. Blandt disse faktorer kan nævnes, at visse konkurrenter opererer med et usædvanligt lavt lønniveau og ringe sociale ydelser samt arbejdsforhold, der ville være uantagelige i EF; hertil kommer EF-værfternes eksterne økonomiske og sociale betingelser, de unormalt lave priser, som for øjeblikket gør sig gældende på det internationale marked, samt de fordele, som visse lande har høstet af deres valutapolitik (indtil for ganske nylig var den japanske yen f. eks. undervurderet) eller deres prisdannelsesmekanismer (stats-handelslandene).

6. I meddelelsens konklusion anmoder Kommissionen Rådet om »at beslutte, at produktionskapaciteten for nye fartøjer skal fastsættes under hensyntagen til markedssituationen«. Den anslår, at Fællesskabets værfter skal kunne imødekomme en efterspørgsel på ca. 2,4 mio KBRT i begyndelsen af 1980'erne.

Dette tal er baseret på en markedsundersøgelse fra 1976, hvis beregninger i realiteten ikke slog til i 1977. I øvrigt forudsætter Kommissionens tal en stabil ordrefordeling mellem de vigtigste produktionssteder i verden. Denne fordeling ændredes imidlertid sidste år i Fællesskabets disfavør.

Udvalget er derfor i tvivl om, hvorvidt det er velbegrundet, at Kommissionen har valgt dette tal. Det mener under alle omstændigheder, at tallet ikke bør benyttes ved fastlæggelsen af en målsætning for nybygningskapaciteten i Fællesskabet.

7. Udvalget finder det vigtigt at sondre mellem en kapacitetsbegrænsning og en aktivitetsbegrænsning. Selv om aktiviteten må følge efterspørgslen, som igen er afhængig af konjunkturerne, bør kapaciteten afpasses efter de strukturelle ændringer i behovene og efter størrelsen af disse behov vurderet på lang sigt. En kapacitetsbegrænsning på grundlag af den aktuelle krise kunne således, set i lyset af det genopsving, der

forventes i de kommende 10 år, risikere for bestandig at hindre den europæiske skibsbygningssektor i at indtage den plads på det internationale nybygningsmarked, som med rette tilkommer den. En begrænsning vil endvidere tvinge industrien til at uddanne et mindre antal lærlinge til maskinindustrien som helhed og dermed forringe det bidrag, som den yder til den generelle forbedring af de faglige kvalifikationer blandt EF's arbejdstagere.

8. Udvalget fremsætter derfor følgende forslag:

- a) Som følge af skibsbygningsindustriens strategiske og økonomiske betydning bør Fællesskabet tilstræbe at opretholde en produktionskapacitet, som står i forhold til omfanget af den EF-handel, der foregår ad søvejen. Der bør navnlig tages hensyn til den nye tonnage, der er nødvendig for at forny og udvide medlemslandenes flåder, således at Fællesskabet bliver i stand til selv at sikre sine forsyninger og gennem fragtindtægterne at bidrage til en tilfredsstillende ligevægt på betalingsbalancen;
- b) dette bør på ingen måde medføre, at der skabes et monopolmarked for EF-værfterne. Målet må være at gøre værfterne mere konkurrencedygtige, således at handelen med ny tonnage mellem Fællesskabet og tredjelande atter kommer i gang. Fællesskabets politik bør tilsigte at fremme produktionen af skibe med avanceret teknologi — et område, som Fællesskabets værfter allerede i vidt omfang har specialiseret sig i — som også kan sælges til tredjelande. Målet skulle være at opnå en så afbalanceret samhandel som mulig med nybygninger;
- c) i Kommissionens meddelelse burde man med henblik herpå fastsætte støtte til teknologisk forskning såvel med hensyn til skibenes konstruktion som med hensyn til en forbedring af konstruktionsmetoderne;
- d) i det omfang, hvor de internationale forbindelser med udviklingslandene gør det nødvendigt at eksportere teknologi, bør samtlige EF's skibsbygningsindustrier overholde fælles normer.

9. Efter Udvalgets opfattelse bør der i en industripolitik på skibsbygningsområdet indgå elementer, der falder ind under en mere omfattende EF-søfartspolitik. Den politik, der føres af de store søfartsnationer, som f. eks. De forenede Stater og Japan samt de socialistiske lande og udviklingslandene, kunne tjene som forbillede herfor.

Det er på denne måde, at man med den størst mulige konsekvens og effektivitet bliver nødt til at behandle problemerne vedrørende de skibe, som ikke opfylder de internationale tekniske sikkerhedsnormer og be-

stemmelserne om besætningernes leve- og arbejdsvilkår. Fællesskabet bør, som Kommissionen foreslår, træffe omgående foranstaltninger med henblik på at forbyde skibe, der ikke opfylder disse normer, adgang til EF-havnene.

10. Endvidere burde EF i de internationale ad hoc-organer arbejde hen mod en forbedring af sikkerheden, øget beskyttelse af menneskeliv på havet og forureningsbekæmpelse.

I denne forbindelse bør der, specielt for tankskibe, fastlægges specifikke krav om f. eks.:

- øget anvendelse af separate ballasttanke,
- dobbelt styremekanisme,
- dobbelt radarstyring.

Endvidere bør ophugningen af ældre skibe fremskyndes.

En hurtig gennemførelse af disse foranstaltninger ville give positive resultater, dels på miljøbeskyttelsesområdet og dels med hensyn til opretholdelsen af beskæftigelsen (det er lettere at bevare end at skabe nye arbejdspladser), ligesom krisen hurtigere ville kunne overvindes.

Fællesskabet ville således yderligere styrke sin position over for sine udenlandske forhandlingspartnere ved aftaler om en sanering af markedet. Trods de eksisterende vanskeligheder finder Udvalget det således vigtigt, at der fortsat finder internationale drøftelser sted.

11. Udvalget konstaterer, at det ikke i dokumentet anvises, hvorledes Kommissionen forestiller sig en omstrukturering af sektoren. Dette er givetvis i overensstemmelse med dens grundtanke, nemlig at de berørte parter, herunder virksomhederne og medlemslandenes regeringer, selv skal spille en vigtig og i sidste instans afgørende rolle. Kommissionen burde gøre nærmere rede for, hvilke foranstaltninger den agter at iværksætte for at fremme og harmonisere de enkelte landes nationale politik. Der burde for eksempel ved anvendelsen af EF's instrumenter i medlemslandene fastsættes visse krav med hensyn til at fremme en harmoniseret omstruktureringsproces med særligt henblik på de regionale problemer.

12. Udvalget henleder Kommissionens opmærksomhed på de omfattende og alvorlige sociale problemer, som den nuværende skibsbygningskrise medfører:

a) De 75 000 arbejdspladser, som Kommissionen på basis af et skøn over markedsudviklingen som nævnt forventer vil gå tabt, kan ikke betragtes som et endegyldigt tal. Det er imidlertid Udvalgets opfattelse, at den samlede beskæftigelsesnedgang, som uvægerligt må ske, kun kan vurderes i lyset af de hovedmålsætninger, som vil blive fastlagt af EF for denne sektor;

når man anslår, der skal nedlægges 75 000 arbejdspladser, tager man desuden ikke hensyn til de virkninger, krisen har for støtteindustrierne. Man regner normalt med, at der er ligeså mange beskæftigede i støtteindustrierne som på selve værfterne;

b) på baggrund af tidligere mislykkede forsøg med intern omstilling af værftspersonalet og de ringe beskæftigelsesmuligheder inden for andre industrigrene er det nødvendigt, at man allerede nu indleder en indgående undersøgelse af mulighederne for at oprette nye arbejdspladser, som kan opsuge skibsbygningsindustriens overskydende arbejdskraft.

Efter Udvalgets opfattelse er de midler, som EF-organer som Regionalfonden og Socialfonden for øjeblikket råder over, ikke tilstrækkelige, hvis der virkelig skal gøres en indsats for at få løst dette problem. Det er derfor nødvendigt at fastlægge og med passende midler iværksætte en politik, der er i overensstemmelse med den aktuelle situation inden for skibsbygningsindustrien.

13. Udvalget mener, at Kommissionen burde støtte medlemsstaternes bestræbelser for at opretholde værfternes aktivitet på et så højt niveau som muligt, således at man undgår en væsentlig forøgelse af ledigheden i omstrukturings- og moderniseringsperioden.

Såfremt en nedskæring af arbejdsstyrken ikke kan undgås, udtrykker Udvalget ønske om, at en overflytning af de berørte arbejdstagere til andre sektorer gøres til en prioriteret foranstaltning; man bør, ved at fremme udviklingen af andre industrigrene undgå, at de pågældende bliver kastet ud i regulær arbejdsløshed.

Det er klart, at et fornyet opsving i verdensøkonomien ville lette denne udvikling i væsentlig grad.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI

Udtalelse om udkast til Rådets afgørelse om visse statshandelslandes optræden inden for linjefragtfarten

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Udvalget besluttede på sin 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978 på forslag fra sit præsidium at afgive en udtalelse om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til »udkast til Rådets afgørelse om visse statshandelslandes optræden inden for linjefragtfarten« af 6. april 1978,

under henvisning til EØF-traktaten, særlig artikel 75 og 84, stk. 2,

under henvisning til beslutning truffet af dets præsidium den 30. maj 1978 om at afgive udtalelse om dette udkast,

under henvisning til forretningsordenens artikel 18, 20, stk. 4, og 46,

under henvisning til sine udtalelser om denne problemstilling af 22. juni og 23. november 1977,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af hovedordføreren, hr. Hoffmann,

under henvisning til forhandlingerne på sin 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 31. maj 1978, og

ud fra følgende betragtninger:

Det er nødvendigt, at medlemsstaterne optræder samlet over for den voksende ikke-økonomiske konkurrence fra visse statshandelslandes linjeflåder —

énstemmigt, idet 2 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Det økonomiske og sociale Udvalg tilslutter sig uden forbehold Kommissionens forslag.

2. Det udtrykker tilfredshed med, at Kommissionen i denne forbindelse i videst muligt omfang har støttet sig til Udvalgets forarbejder i denne sag.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. maj 1978.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Basil de FERRANTI*

Udtalelse om deltidsarbejde og dets indvirkning på den nuværende situation på arbejdsmarkedet

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Udvalget besluttede på sin 150. plenarforsamling den 22. og 23. juni 1977 på forslag fra sit præsidium at afgive en udtalelse om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 159. plenarforsamling afholdt i Bruxelles den 31. maj og 1. juni 1978 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til artikel 20, stk. 4, i forretningsordenen,

under henvisning til plenarforsamlingens beslutning af 22. juni 1977 om efter forslag fra præsidiets at udarbejde en udtalelse om deltidsarbejde og dets indvirkning på den nuværende situation på arbejdsmarkedet,

under henvisning til beretning udarbejdet af ordføreren, hr. van Rens,

under henvisning til udtalelsen fremsat af Afdelingen for sociale anliggender den 13. april 1978,

under henvisning til forhandlingerne på den 159. plenarforsamling den 31. maj og 1. juni 1978, mødet den 1. juni 1978, og

ud fra følgende betragtninger:

Deltidsarbejde forekommer i varierende grad i de forskellige medlemsstater og udgør en ikke ubetydelig del af arbejdsmarkedet, og denne del har en stigende tendens inden for visse erhvervsgrøner;

deltidsansatte bør inden for alle aspekter af deres erhvervsmæssige aktiviteter være omfattet af den samme ordning og beskyttelse som heltidsansatte;

deltidsarbejde bør muliggøre opfyldelsen af visse befolkningsgruppers ønsker og behov, idet der tages hensyn til visse økonomiske og sociale aspekter;

deltidsarbejde kan ligeledes i forbindelse med andre foranstaltninger yde et positivt bidrag på beskæftigelsesområdet; forskellige betingelser bør dog overholdes, både for at undgå, at deltidsarbejde betragtes som en marginal og andenklassens aktivitet, og for at forhindre uheldige konsekvenser for arbejdsmarkedet og de sociale sikringsordninger;

for at foretage en virkelig forbedring af beskæftigelsessituationen bør der vedtages en række foranstaltninger, der for det første skal føre til en stigning i antallet af arbejdspladser, og såfremt der ikke er tilstrækkeligt arbejde til rådighed, til en bedre fordeling af det forhåndenværende arbejde; deltidsarbejde udgør ikke et alternativ til vedtagelsen af sådanne foranstaltninger eller til gennemførelsen af en aktiv beskæftigelsespolitik —

énstemmigt, idet 1 undlod at stemme,

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Indledning

1.1. Definition på deltidsarbejde

1.1.1. Udvalget er i forbindelse med sine betragtninger over de former for arbejde, som efter dets mening bør anses for deltidsarbejde, gået ud fra følgende kriterier:

- deltidsarbejdets *frivillige* karakter; ifølge denne opfattelse skal deltidsarbejdet være i overensstemmelse med arbejdstagerens ønsker og kan ikke påtvinges som følge af ugunstige økonomiske forhold;
- deltidsarbejdets *regelmæssighed*;
- deltidsarbejdets længde er over en længere periode kortere pr. dag, pr. uge eller pr. måned end den i loven eller i de kollektive overenskomster fastsatte norm, men der arbejdes i henhold til en arbejdskontrakt for en bestemt eller ubestemt periode og under normale arbejdsretlige forhold;
- arbejdet *aflønnes* i forhold til det mindre timeantal;
- der tages ikke hensyn til deltidsarbejde udøvet i hjemmet.

(De selvstændige erhvervsdrivende inden for landbruget, herunder selve landmændene, tages på grund af de særlige strukturelle vilkår, sociale såvel som regionale, som de er underkastet i landbruget, og som kræver særlige undersøgelser, ikke med i betragtning i denne udtalelse. Dette betyder ikke, at denne gruppe ikke berøres af det faktiske i udtalelsen, eller at landmændene ikke bør kunne have fordel af de fremskridt, som måtte opnås med hensyn til deltidsarbejde.)

1.1.2. Hvad deltidsarbejdets »frivillige« karakter angår, bør det bemærkes, at skønt beslutningen om at udføre deltidsarbejde altid bør være frivillig og bør træffes af egen fri vilje, da der ellers er tale om andre arbejdsformer, må der dog tages hensyn til den kendsgerning, at generelle eller lokale sociale og økonomiske forhold og navnlig det nuværende beskæftigelsesniveau, i virkeligheden kan begrænse de pågældende arbejdstageres valgmuligheder — og at de af mangel på et alternativ kan blive tvunget til at acceptere et deltidsarbejde.

1.1.3. Endelig bør der skelnes mellem deltidsarbejde og andre former for arbejde, der ikke er heltidsarbejde, såsom: midlertidigt arbejde, sæsonarbejde, arbejde der ikke udføres regelmæssigt, delvis arbejdsløshed og tvungen arbejdstidsforkortelse.

1.2. *Aspekter i forbindelse med deltidsarbejde i den nuværende situation på arbejdsmarkedet*

1.2.1. Selv om mangelen på en nøjagtig definition på deltidsarbejde gør en fortolkning af de statistiske oplysninger særlig vanskelig, er det almindeligt anerkendt, at deltidsarbejdet har en voksende betydning i de fleste industrialiserede lande, og at kvinderne udgør flertallet blandt de deltidsansatte.

Det kan imidlertid antages, at denne arbejdsform i mindre grad vil stå som noget specielt i og med at arbejdstiden nedsættes generelt og de kollektive sociale ordninger forbedres, hvorved navnlig kvinder får bedre muligheder for erhvervsarbejde.

1.2.2. Der er 9,2 millioner deltidsansatte i Fællesskabet, heraf 8 millioner kvinder — dvs. 9,4% af samtlige erhvervsaktive (1,9% af den mandlige arbejdskraft og 23,6% af den kvindelige); deltidsarbejde er således en kendsgerning og bør betragtes som en grundbestanddel af arbejdsmarkedet i EF. Derudover findes der for øjeblikket endnu mange, der ikke har kunnet finde deltidsarbejde. Det findes i forskellig grad i de enkelte medlemsstater, men er i stigning overalt, og konsekvenserne af denne arbejdsform samt begrundelserne herfor kan variere, men det dækker ikke desto mindre visse behov og udfylder visse funktioner på det økonomiske og sociale område.

1.2.3. Denne arbejdsform har været under udvikling i løbet af de seneste år med forskellig intensitet i de enkelte medlemslande, men man må fastslå, at de forandringer, der er indtruffet i Fællesskabets økonomiske og sociale situation siden 1974, ikke har været uden indvirkning på deltidsarbejdets funktion og stilling på arbejdsmarkedet. I den forbindelse bør det overvejes, hvilke nye forhold der gør sig gældende for arbejdsudbud og -efterspørgsel, samt hvilke grupper der berøres af deltidsarbejde.

af deltidsarbejde.

1.3. *Grunde til udførelse af deltidsarbejde*

1.3.1. Der er talrige grunde til udførelse af deltidsarbejde, der med hensyn til betydning og art afhænger af forskellige faktorer: økonomien, situationen på arbejdsmarkedet, de pågældende arbejdstageres familiemæssige situation eller måden, hvorpå denne arbejdsform reguleres. Desuden varierer disse grunde ligeledes alt efter, om man sammenligner deltidsarbejde med arbejdsløshed eller med fuldtidsbeskæftigelse.

2. *Generelle bemærkninger*

2.1. Deltidsarbejde har mange aspekter og fremkalder livlige diskussioner. Det er vanskeligt at vurdere indvirkningen på den nuværende situation på

arbejdsmarkedet. En nøjagtig vurdering af deltidsarbejdets følger kræver en dybtgående analyse af arbejdspladserne og arbejdsmarkedet; i den forbindelse spiller de følgende forhold en rolle:

- der findes i virkeligheden ikke et homogent fælles arbejdsmarked, da forholdene er meget forskellige i de enkelte lande og sektorer. Der findes derfor en række markeder for de enkelte sektorer, der er forholdsvis lukkede, og som har deres egen karakter, og hvert marked fremviser en særlig udvikling. Der findes regioner, sektorer eller erhverv, hvor arbejdsudbudet til trods for den generelle mangel på arbejdspladser er større end efterspørgslen;
 - deltidsarbejdets udbredelse er forskellig i de forskellige medlemslande;
 - den nuværende beskæftigelsessituation kan ikke betragtes fuldstændig adskilt fra det, der kendetegner den forudgående periode eller fra den forventede fremtidige udvikling på det økonomiske og sociale område;
 - begrundelsen for deltidsarbejde samt deltidsarbejdets følger bestemmes af faktorer, der alt efter deres funktion udgør et bredt og varieret spektrum af forskellige situationer. Til disse faktorer hører:
 - den generelle økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation samt den forventede udvikling på kort og længere sigt,
 - de heltids- eller deltidsbeskæftigedes private situation,
 - den sociale sikringsordning og skattesystemet,
 - den kendsgerning, at deltidsarbejde sammenlignes med heltidsbeskæftigelse eller arbejdsløshed,
 - opfattelsen af deltidsarbejdets stilling på arbejdsmarkedet (nødvendigtvis et dårligt eller fuldgældigt element på arbejdsmarkedet);
 - mange forskellige befolkningsgrupper kan være interesseret i eller tvunget til at tage deltidsarbejde. Det drejer sig ikke kun om kvinder med familieforpligtelser, som udgør hovedparten af tilfældene, men også om andre grupper, såsom studerende, ældre arbejdstagere, handicappede eller personer, som befinder sig i en marginal position på arbejdsmarkedet.
- 2.2. Det har i løbet af forhandlingerne tydeligt vist sig, at spørgsmålet om deltidsarbejde endnu ikke er uddebatteret. Man mangler at uddybe synspunkterne desangående.
- 2.3. Det må formodes, at der i de kommende år vil blive sat et loft for udvidelsen af deltidsarbejde, og dette af følgende grunde:
- de fleste heltidsansatte ønsker ikke deltidsarbejde, da dette bl.a. vil betyde en løntilbagegang;

- da deltidsarbejde ligeledes nødvendiggør organisatoriske ændringer, forventes der på kort sigt en ubetydelig stigning i antallet af deltidsstillinger. Dette betyder, at arbejdstagere, der i og for sig ønsker deltidsarbejde, søger heltidsbeskæftigelse, hvis chancen byder sig, eller også finder de slet intet arbejde;
- der findes forholdsvis meget få deltidsstillinger inden for et erhverv, hvor der kræves høje kvalifikationer; det kan ganske vist konstateres, at situationen varierer i de forskellige medlemslande;
- da det ofte drejer sig om arbejdspladser med lav prestige, er lønniveauet (pr. time) for deltidsansatte hyppigt meget lavt. De arbejdstagere, som har en vis uddannelse, og som vælger et deltidsarbejde, aflønnes derved lavere, end man kunne forvente;
- de deltidsansatte er for ofte utilstrækkelig beskyttet på det samfundsmæssige, juridiske (eller kontraktmæssige) og praktiske område, hvilket har en ugunstig indvirkning på deres aflønning, og kan give visse arbejdsgivere urimelige omkostningsfordele. Desuden gøres deltidsarbejde ikke særligt tiltrækkende;
- temmelig mange deltidsansatte befinder sig i en svag position på arbejdsmarkedet, da det for dem er umuligt at udføre heltidsarbejde. Andre foranstaltninger, hvor der tages hensyn til de enkelte personers ønsker såsom tilrettelæggelse af arbejdstiden og arbejdsformen, tilpasning af skolens timeplan og oprettelse af sociale faciliteter med henblik på børnepasning ville ligeledes gøre det muligt for visse personer at udføre heltidsbeskæftigelse.

2.4. De nævnte faktorer angiver, at der ikke hersker særlig gunstige vilkår for en udbygning af deltidsarbejde. De deltidsansattes stilling på arbejdsmarkedet er endnu for svag. En eventuel udbredelse af yderligere deltidsstillinger forudsætter følgelig en forbedring af denne stilling.

2.5. Da antallet af nuværende deltidsansatte udgør ca. 10 % af EF's erhvervsaktive befolkning, bør en sådan forbedring foretages hurtigt.

2.6. Hvis de deltidsansattes retsstilling forbedres — ad lovbestemt eller kontraktmæssig vej — og deltidsarbejde gøres mere tiltrækkende, kan efterspørgslen efter deltidsarbejde stige, og man bør drage konklusionen deraf og oprette arbejdspladser, der imødekommer disse ønsker.

2.7. I mange virksomheder er der ikke tilstrækkeligt kendskab til visse deltidsansattes ønsker, og inden for adskillige sektorer er man uvillig til at oprette deltidsstillinger. Kun i de situationer, hvor deltidsarbejde fremviser en tydelig omkostningsfordel, er fænomenet temmelig stærkt udbredt.

2.8. Hvis deltidsarbejde blev øget betydeligt, ville der ligeledes opstå organisatoriske problemer, der burde løses.

3. Konklusioner

På grund af de førnævnte bemærkninger om de forskellige eksisterende forhold i de enkelte medlemslande, er det vanskeligt at fremsætte konklusioner med gyldighed for hele det fælles arbejdsmarked.

3.1. Udvalget gør opmærksom på, at en politik vedrørende deltidsarbejde ikke må betragtes som et alternativ til en udbygning af beskæftigelsespolitikken. Den skal primært have til formål at imødekomme dem, der søger deltidsarbejde. I den henseende kan politikken vedrørende deltidsarbejde udgøre et supplement til den almindelige beskæftigelsespolitik.

3.2. Deltidsarbejde kan kun anses som et af midlerne til en bedre fordeling af det forhåndenværende arbejde og bør ikke indføres på bekostning af heltidsstillinger. Forsøget på at opnå en bedre arbejdsfordeling er i sig selv kun en af bestanddelene i en beskæftigelsespolitik.

3.3. Desuden kan deltidsarbejde være med til at opfylde behovet for individuelle arbejdstagere, der ønsker arbejdstider, der er tilpasset deres livsform. Endelig bør der i denne sammenhæng gøres opmærksom på, at deltidsarbejde åbner muligheder for en »rolleændring«, hvor begge ægtefæller har deltidsarbejde og deler husarbejdet (i dette tilfælde ville det være bedre at tale om en bedre opgavefordeling).

3.4. Det kan antages, at deltidsarbejde kun kan påvirke den nuværende situation på arbejdsmarkedet i gunstig retning, hvis følgende betingelser overholdes:

3.4.1. Deltidsarbejde skal være et resultat af de interesserede parter (arbejdstageres) frie valg og bør udføres således, at det bidrager til en forbedring af leve- og arbejdsforholdene. Denne arbejdsform bør ligeledes opfylde visse befolkningsgruppers behov og ønsker. Dette vedrører desuden selvstændige erhvervsdrivende, såsom landmænd, der ikke omfattes af denne udtalelse.

3.4.2. Deltidsarbejde kan medføre stigende generelle omkostninger. Omvendt kan indførelsen af deltidsarbejde ligeledes øge virksomhedernes omkostninger pr. medarbejder, hvilket skyldes niveauet for de sociale sikringsbidrag, virksomhedens sociale forpligtelser, skattebyrden og administrationsudgifter, der ikke kan nedskæres. Det må undgås, at det fører til unormalt høje omkostninger for virksomhederne

eller Fællesskabet; ej heller må det medføre oprettelsen af en gruppe arbejdstagere med en lavere, marginal status, og som har dårligere arbejdsforhold end normen.

Øgede muligheder for deltidsarbejde bør medføre en forøgelse af den disponible arbejdsmængde (udtrykt i arbejdstimer).

Med de nuværende konjunkturer må det absolut undgås, at oprettelsen af deltidsstillinger frembyder en konkurrencemæssig faktor over for oprettelsen af heltidsstillinger.

3.4.3. Deltidsarbejdet må ikke forfejle sit mål, og det må ikke blive et forstyrrende element på arbejdsmarkedet («sort» arbejde) eller for den sociale sikringsordning.

3.4.4. Deltidsarbejde må ikke adskilles fra foranstaltninger vedrørende en grundig forbedring af arbejdssituationen og arbejdsvilkårene, ej heller må det bremse vedtagelsen og gennemførelsen af disse foranstaltninger.

3.5. Da denne arbejdsform findes, og da den udgør en væsentlig del af arbejdsmarkedet, må der uanset motiverne til at udføre deltidsarbejde sørges for, at de arbejdstagere, der udfører et sådant arbejde, ikke længere tilhører en lavere og marginal gruppe, der må affinde sig med dårligere arbejdsforhold end normen. Dette indebærer, at deltidsansatte må behandles lige og principielt nyde de forholdsvis samme rettigheder som heltidsansatte (social sikkerhed, arbejdsforhold, ansættelse, aflønning, ferie).

3.6. Deltidsarbejde bør betragtes som en kendsgerning, og beskyttelsen af de arbejdstagere, der arbejder på denne måde, må anerkendes som princip. Desuden kan det nævnes, at visse aspekter i problematikken omkring deltidsarbejde er af permanent karakter og mindst i lige så høj grad kan tilskrives samfundsmæssige som beskæftigelsesmæssige problemer.

3.7. Endelig, hvad angår den officielle status for deltidsansatte og deres medindflydelse i virksomheden kunne der henvises til oplysningerne for ILO's tjenestegrene vedrørende en eventuel udarbejdelse af et ILO-dokument, hvori der afstikkes internationale retningslinjer, der kan fremme denne arbejdsform, således at arbejdstagerens ønsker og bestemte grupper behov opfyldes, samtidig med, at der åbnes mulighed for en mere rationel udnyttelse af arbejdskraftressourcerne og sikres mere retfærdige arbejdsforhold for deltidsansatte.

Ifølge ILO bør dokumentet for det første indeholde en kort definition af deltidsarbejde, hvori det pågældende arbejdes regelmæssige og frivillige karakter fastlås, samt dets begrænsede varighed i forhold til den normale eller lovbestemte arbejdstid, og heltids- eller deltids-ansattes sekundære aktiviteter bør udelukkes.

Dokumentets bestemmelser bør fastsætte:

- at deltidsansatte skal behandles lige hvad angår lønspørgsmål; endvidere skal deltidsansatte have proportionelle rettigheder hvad angår selve lønnen, månedlige og årlige feriedage;
 - en fuldstændig beskyttelse med hensyn til sikkerhed og hygiejne på arbejdspladsen og adgang til virksomhedens sociale ydelser;
 - der må ikke diskrimineres mod deltidsansatte hvad angår arbejdsbestemmelserne og mulighederne for uddannelse og forfremmelse;
 - der bør være forholdsregler, som giver parterne adgang til at nyde godt af den sociale sikring;
 - garanti for et sikkert arbejde, især beskyttelse mod uretfærdig opsigelse og afskedigelse i tilfælde af personalenedskæring;
 - organisationsfrihed og adgang til at nyde godt af de kollektive overenskomster og have mulighed for medindflydelse på virksomhedsplan med adgang til procedurer til fremsættelse af krav på samme betingelser som heltidsansatte.
- 3.8. Hvor deltidsarbejde opfylder visse befolkningsgruppers ønsker og behov, bør der træffes ledelsesforanstaltninger for at styrke de deltidsansattes position, og navnlig må man:
- følge eksperimenter i virksomheder og hos det offentlige med henblik på at udføre deltidsarbejde på nært hold;
 - vie de eventuelt nødvendige tilpasninger af skattemæssig art eller hvad angår social sikring en særlig opmærksomhed;
 - lade deltidsansatte nyde godt af de kollektive overenskomsters bestemmelser på proportional basis og om nødvendigt komplettere disse med specielle foranstaltninger, der er tilpasset disse arbejdstageres særlige situation;
 - inddrage den offentlige central og regionale arbejdsformidling med henblik på at fremme markedsgennemsigtigheden for deltidsarbejde og fremhæve eventuelle organisationsvanskeligheder;

- pålægge den offentlige arbejdsformidling ansvaret for at føre effektiv kontrol med denne arbejdsform;
- træffe ledsageforanstaltninger med hensyn til sociale faciliteter (vuggestuer, børnehaver, revalideringscentre etc.).

3.9. Hvad angår anvendelsen af de sociale sikringsbestemmelser på deltidsarbejde, anmoder Udvalget Kommissionen om at foretage en grundig undersøgelse af problemet vedrørende forholdet mellem ydelse og bidrag samt fastsættelsen af en minimumsarbejdstid; arbejdes der mindre end minimumsarbejds-

tiden, skulle såvel ydelse som bidrag bortfalde. Under alle omstændigheder finder Udvalget det nødvendigt, at de pågældende deltidsansatte ikke indtager en marginalposition.

3.10. I medlemsstater med lønminimum — lovbestemt eller kontraktmæssig — bør de deltidsansatte mindst modtage den del af minimumslønnen, der svarer til antal arbejdstimer.

3.11. Deltidsansatte bør være omfattet af den kollektive overenskomst, der som allerede nævnt bør omhandle bestemmelser for deltidsarbejde.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. juni 1978.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*
Basil de FERRANTI

BILAG

til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse

Følgende afsnit i afdelingens udtalelse blev ændret eller slettet efter vedtagelsen af ændringsforslag under forhandlingerne:

Side 1 — første betragtning

»deltidsarbejde forekommer i varierende grad i de forskellige medlemsstater og udgør en ikke ubetydelig del af arbejdsmarkedet, og denne del har en stigende tendens.«

Resultatet af afstemningen

énstemmigt ændret.

Side 1 — fjerde betragtning

»deltidsarbejde kan ligeledes i forbindelse med andre foranstaltninger yde et positivt bidrag på beskæftigelsesområdet, forskellige betingelser bør dog overholdes, både for at undgå, at deltidsarbejde betragtes som en marginal og andenklassens aktivitet, og for at forhindre uheldige konsekvenser for arbejdsmarkedet og de sociale sikringsordninger.«

Resultatet af afstemningen

énstemmigt ændret.

Side 4 — pkt. 1.3. og pkt. 1.3.1.

»1.3. Grunde til udførelse af deltidsarbejde

1.3.1. Der er talrige grunde til udførelse af deltidsarbejde, der med hensyn til betydning og art afhænger af forskellige faktorer: økonomien, situationen på arbejdsmarkedet, de pågældende arbejdstageres familiemæssige situation eller måden, hvorpå denne arbejdsform reguleres. Desuden varierer disse grunde ligeledes alt efter om man sammenligner deltidsarbejde med arbejdsløshed eller med fuldtidsbeskæftigelse.«

Resultatet af afstemningen

énstemmigt ændret.

Side 4 og 5 — pkt. 1.3.2.

- »1.3.2. Til de vigtigste grunde hører f. eks.:
- de begrænsede muligheder på arbejdsmarkeder,
 - familiemæssige forhold,
 - personlige præferencer, baseret på ønsket om at have mere tid til rådighed uden for arbejdspladsen,
 - ønsket om at øge familieindkomster eller fordele opgaverne på en anden måde,
 - at fremme mænds og kvinders emancipation,
 - forbedring af arbejdsforholdene, især for visse kategorier af arbejdstagere (handicappede, ældre mennesker, etc.),
 - visse aktiviteter eller sektorer kendetegn (landbrug, den offentlige sektor, servicefagene),
 - arbejdsformens større fleksibilitet,
 - måske danne overgang til fuldtidsbeskæftigelse.«

Resultatet af afstemningen

forkastet med 27 stemmer mod 20, mens 4 undlod at stemme.

Side 7 — første led — første punktum

- »— mange forskellige befolkningsgrupper kan være interesseret i deltidsarbejde.«

Resultatet af afstemningen

vedtaget med 32 stemmer mod 4, mens 15 undlod at stemme.

Side 9 — pkt. 2.6.

- »2.6. Hvis de deltidsansattes retsstilling forbedres — ad lovbestemt eller kontraktmæssig vej — og deltidsarbejde gøres mere tiltrækkende, vil såvel flere heltidsansatte som ikke-erhvervsaktive personer sandsynligvis gå over til at arbejde deltids, og efterspørgslen vil ligeledes stige. Skal denne stigende efterspørgsel dækkes, må der nødvendigvis finde en tilsvarende stigning af antallet af deltidsstillinger sted.«

Resultatet af afstemningen

énstemmigt vedtaget, idet dog 1 undlod at stemme.

Side 9 — pkt. 7 — første punktum

- »2.7. Det er et positivt træk, at man udtrykkeligt beskæftiger sig med deltidsarbejde, da der i mange virksomheder ikke er tilstrækkeligt kendskab til visse deltidsansattes ønsker, og inden for adskillige sektorer er man uvillig til at oprette deltidsstillinger. Kun i de situationer, hvor deltidsarbejde fremviser en tydelig omkostningsfordel, er fænomenet temmelig stærkt udbredt.«

Resultatet af afstemningen

énstemmigt vedtaget, idet dog 5 undlod at stemme.

Side 9 — pkt. 2.8.

»2.8. Hvis deltidsarbejde øges betydeligt, opstår der ligeledes organisatoriske problemer, der bør løses.«

Resultatet af afstemningen

énstemmigt ændret.

Side 13 — pkt. 3.8.

»3.8. Hvor deltidsarbejde udgør en positiv faktor på arbejdsmarkedet, der i sig selv bør fremmes, bør der træffes midlertidige eller permanente incitaments- og ledsageforanstaltninger — retlige eller konventionelle — såvel til fordel for arbejdsgiverne som arbejdstagerne. Disse foranstaltninger skal styrke deltidsarbejdernes position og forhindre en større stigning i omkostningerne, som eventuelt måtte medføre problemer.«

Resultatet af afstemningen

énstemmigt ændret.

Side 14 — første og andet led

- »— finansiering af eksperimenter i virksomheder og hos det offentlige med henblik på at indføre deltidsarbejde i større omfang samt dække nogle af omkostningerne ved anvendelse af deltidsarbejdere,
- tilskyndelse til tilpasninger af skattemæssig art eller hvad angår social sikring både til fordel for arbejdstagere og arbejdsgivere.«

Resultatet af afstemningen

énstemmigt ændret.
